Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor
Casa Corpului Didactic a Judeţului Bihor

Dascălul creştin

Revista educatorilor creştini

Anul VIII, Nr. 13/ mai 2017

Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor

Casa Corpului Didactic a Judeţului Bihor

Dascălul creştin

Revista educatorilor creştini

Apare cu binecuvântarea

Preasfinţitului Părinte Sofronie,

Episcopul Oradiei

ISSN 2069 - 3370

Editura *Didactica militans*

Casa Corpului Didactic Bihor

Oradea, 2017

Colectivul de redacţie:

Preşedinte de onoare:
Preasfințitul Părinte Dr. Sofronie Drincec, Episcopul Oradiei

Preşedinte:
Pr. Prof. Florin Negruțiu

Vicepreşedinte:
Prot. Prof. Radu Rus

Secretar:
Pr. Prof. Dorel Leucea

Membri:
Prof. Niculina Mihuț
Prof. Călin Perțe
Prof. Vasile Juncu

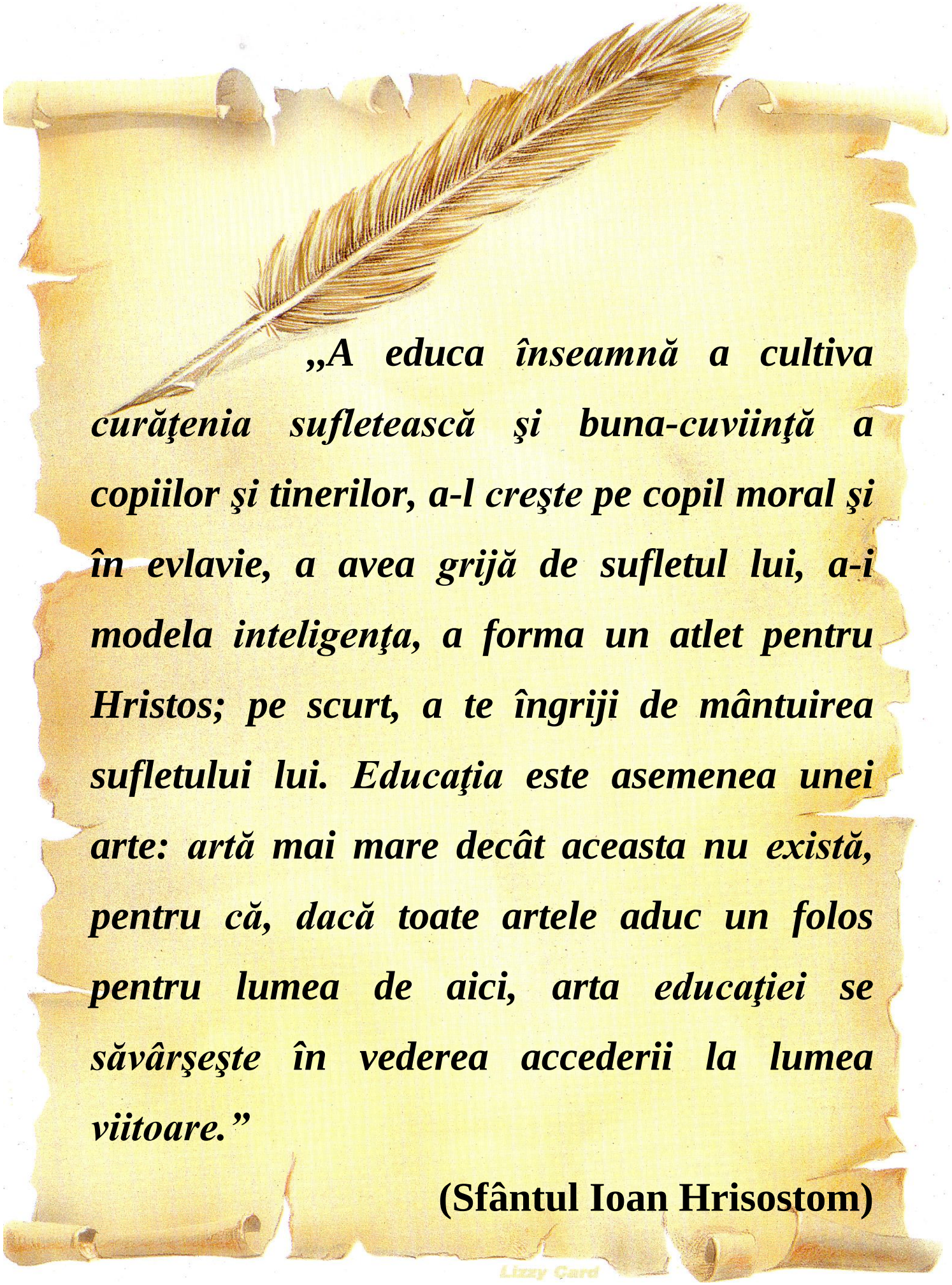

„A educa înseamnă a cultiva curăţenia sufletească şi buna-cuviinţă a copiilor şi tinerilor, a-l creşte pe copil moral şi în evlavie, a avea grijă de sufletul lui, a-i modela inteligenţa, a forma un atlet pentru Hristos; pe scurt, a te îngriji de mântuirea sufletului lui. Educaţia este asemenea unei arte: artă mai mare decât aceasta nu există, pentru că, dacă toate artele aduc un folos pentru lumea de aici, arta educaţiei se săvârşeşte în vederea accederii la lumea viitoare.”

(Sfântul Ioan Hrisostom)

Cuprins:

Iacob Adelina Dorina (Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor)
Filosofia pedagogiei Freinet din perspectiva învăţării sociale 6

Negruţiu Florin (Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor)
Creștinul acasă, la școală, în biserică și în comunitate 9

Negruţiu Florin (Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor)
„La umbra Crucii Tale" – festival de pricesne la Oradea 11

Antoci Genoveva (Liceul Teoretic *„Vasile Alecsandri"* Săbăoani, jud. Neamț)
Omul și nevoia de sacru 14

Băguț Ciprian (Liceul Teoretic *„Aurel Lazăr"* Oradea)
Limbajul universal al matematicii 17

Băguț Mihaela (Liceul Teoretic *„Aurel Lazăr"* Oradea)
Impactul activităților extracurriculare asupra elevilor 20

Bărcăuan Cristina Sorina (Liceul Tehnologic *„Ioan Bococi"* Oradea)
Darurile Învierii 23

Budău Sanda (Colegiul Național *„Iosif Vulcan”* Oradea)
Sfinții – modele pentru tinerii generației de azi 25

Dascălu Lenuța Amalia (Liceul Teoretic *„Onisifor Ghibu”* Oradea)
1 Iunie- activitate în premieră la Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” Oradea 29

Juncu Vasile (Liceul Teoretic *„Aurel Lazăr”* Oradea)
Puterea exemplului personal 34

Nojea Traian (Liceul Vocațional Pedagogic *„Nicolae Bolcaș”* Beiuș)
Biserica Ortodoxă Română în Uniunea Europeană. Probleme și perspective (IV) 36

Popescu Maria Amalia (Școala Gimnazială Nr. 1 Perișoru, jud. Călărași)
Harismele mamei creștine 49

Silaghi Antonia (Liceul Teoretic *„Constantin Șerban”* Aleșd)
Posibilitățile de dezvoltare profesională oferite de eTwinning 54

Calim Adelina – clasa a X-a (Colegiul Național *„Doamna Stanca”* Satu Mare)
Creștinul în societate 57

Olah Daniela – clasa a X-a (Colegiul Național *„Doamna Stanca”* Satu Mare)
Creștinul în școală și în societate 59

Norme tehnice de redactare a materialelor destinate publicării în revista „*Dascălul creştin*” 61

Filosofia pedagogiei Freinet din perspectiva învăţării sociale

Prof. dr. *Adelina Dorina Iacob*
Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor

Pedagogia Freinet este o pedagogie colectivă, o pedagogie care permite nu numai învăţarea academică, puternic individualizată, ci şi învăţarea socială. Pregătirea inserţiei sociale a elevilor constituie un deziderat pentru „cetate", pentru clasa cooperativă care formează cetăţeni responsabili, putenic racordaţi la societate.

Jean Le Gal (2007), aduce în discuţie tocmai complexitatea mediului clasei Freinet, faptul că ea funcţionează ca un sistem complex, aflat în dinamică, un mediu viu şi original, menit să formeze „un om autonom, liber, responsabil, capabil să-și conducă viața și să coopereze cu ceilalți, să-i accepte cu diferențele lor și să lupte pentru instalarea unei alte societăți", unde „libertatea, justiția socială, fraternitatea și munca fără alienare vor fi fundamentale, o societate de unde va dispărea exploatarea omului de către om."

Unul dintre principiile filosofiei Freinet este *deschiderea şcolii spre viaţă*. Pedagogia Freinet susţine demersul de cunoaştere a copilului, decriptarea universului său afectiv, ca premisă a configurării comportamentului educativ al actorilor educaţionali. Exprimarea liberă, tatonarea experimentală aduc oportunităţi de a accesa o educaţie naturală, de viaţă şi pentru viaţă.

Pedagogie deschisă spre exterior, Pedagogia Freinet va valoriza ca sursă de învăţare nu numai mediul familial al copilului, ci şi mediul cultural şi social, cultivând o atitudine deschisă, constructivă a acestuia.

Ceea ce considerăm a fi foarte important este oferirea unor pârghii concrete pentru participarea democratică la viaţa clasei. O clasă Freinet are instituţii specifice, care să promoveze principii democratice, să respecte caracteristicile unei clase cooperative, să exerseze roluri sociale specifice.

Învăţarea cetăţeniei, mai ales a cetăţeniei active este un exerciţiu de succes în clasa cooperativă Freinet. Luarea deciziilor constituie un proces în care, copilul, se raportează, în microclimatul clasei, la instituţiile şi responsabilităţile care îi revin sau care le asumă. Jean Le Gal în cartea sa „*Le maître qui apprenait aux enfants à grandir"(*2013) arată că elevii, copiii sunt cetățeni care trebuie să participe la crearea și funcționarea instituțiilor democratice care să le permită exersare drepturilor, a libertăților alături de ceilalți membrii ai comunității educative.

Fiecare copil are dreptul la o formare care să-i permită să fie un membru activ și responsabil al comunității".

Clasa cooperativă investeşte în realizarea educaţiei civice a copiilor, exersarea drepturilor consacrate: dreptul la exprimare, dreptul la participare, dreptul la informare, dreptul de a avea o opinie, dreptul la asociere.

Implementarea clasei cooperative permite respectarea copilului și a drepturilor sale pentru că are la bază *obiective specificie*: dascălul are o atitudine menită să susţină şi să promoveze structurile cooperative ale clasei; dascălul recunoaşte statutul de copil al fiecărui elev, cu drepturi şi îndatoriri; dimensiunea cooperativă a clasei se aplică la toate activităţile şcolare şi extraşcolare; sunt respectate ritalurile şcolare fără a exista constrângeri în manifestarea autonomiei, iniţiativei şi responsabilităţii elevilor; dascălul are rol de mediator, organizează spaţiul de învăţare cu elemente semnificative pentru copil; este valorizată ideea că fiecare persoanăeste o sursă de învăţare pentru ceilalţi, astfel că arborele de cunoştinţe, în pedagogia Freinet solicită toate principiile acesteia- cooperare, exprimare, tatonare, creaţie, iar această transversalitate conferă practicilor educative Freinet; regulile din comunitatea clasei sunt dezbătute de către elevi, stabilite de aceştia, nu sunt impuse, premisă a respectării lor şi a asigurării unui mediu ordonat şi organizat, în condiiţile în care „adevărata disciplină nu se instituie din afară, conform unei reguli prestabilite, cu cortegiul ei de interdicții și sancțiuni. Ea este consecința naturală a unei bune organizări a activității cooperative și al unui climat moral"(Freinet, 1964,p.39); fiecare elev este activ în plan personal şi ca membru al grupului, respectându-se nevoile şi interesele de cunoaştere individuale şi grupale; dialectica dintre individual şi grupal se realizează prin practici educative precum: comunicarea şi cooperarea din cadrul *Consiliului cooperativ al clasei, implementarea planurilor de muncă colective, al clasei şi al şcolii, Cartea de viaţă a şcolii, Gazeta de perete, ziarul şcolar.*

"Prin ansamblul de reguli care constituie sistemul de «clasă cooperativă» se stabilește o cultură a clasei care tinde a face din mediul înconjurător al copilului mediul lor de viață. Dar școala nu are ca obiectiv să permită dezvoltarea copilului numai într-un spațiu convenabil, cu codurile pe care le stăpânește. Ea permite ca fiecare să fie în măsură să poată întâlni și cunoaște spațiile învecinate, chiar spațiile îndepărtate. Pornind de la aceste schimburi cultura clasei se va îmbogăți și va duce la ruperea de lucrurile cotidiene" (Sylvain Connac, *2009)*

BIBLIOGRAFIE

Jean Le Gal, *Le Maitre qui apprenait aux enfants a grandir*, Les Editions libertaires, 2007 (reeditare Icem, 2013).

Didier,John, La pédagogie du projet et la posture d´auteur de l´élève, în p.143, în La Pédagogie Freinet, Concepts, valeurs, pratiques de classe, Chronique sociale, Lyon,Dépot légal, oct. 2015, p.19.

Schleminger,Gerald, La pedagogie Freinet et le travail en projet, Les langues modernes, nr.3, 2003,p.47-57

Sylvain Connac, *Apprendre avec les pedagogies cooperatives, demarches et outils pour l `ecole*, ESF editeur, 2009

Mauri Laetitia, La pédagogie de projet vue par Célestin Freinet, http://www.unige.ch/fapse/SSE/teaching/uf762/rev2006/celestinfreinet.html

Creştinul acasă, la şcoală, în biserică şi în comunitate

Pr. Prof. *Florin Negruţiu*
Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor

Inspectoratul Școlar Județean Bihor în parteneriat cu Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei a organizat o nouă ediție a concursului interdisciplinar interjudețean **„Creștinul acasă, la școală, în biserică și în comunitate”.**

Urmărind *educarea elevilor în sensul respectării şi promovării valorilor religioase și desfășurat în cadrul unui proiect educativ competiția și-a propus****: evidențierea și încurajarea participarii elevilor la viaţa parohiei si implicarea în activităţi de voluntariat; sublinierea rolului programelor educative extracurriculare ca formă complementară de educație religioasă; consolidarea parteneriatului școală-Biserică-familie-comunitate în formarea la elevi a unei conduite moral-religioase, respectiv identificarea si promovarea talentelor literare și artistice în domeniul religios.***

Concursul **structurat pe mai multe secțiuni: creație literară, creație plastică, film/documentar, fotografie** *a fost cuprins în* ***Calendarul Activităților Educative Interjudețene și Regionale a Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice*** *pe anul 2016 adresându-se elevilor de la toate ciclurile de învățământ.*

Desfășurat cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Sofronie, episcopul Oradiei, concursul a reunit elevi 95 de elevi la ciclul primar, 58 la gimnaziu și 30 la liceu, reprezentând județele: Alba, Satu-Mare,Timiș, Brașov, Sălaj, Suceava, Sibiu, Botoșani, Bihor și Municipiul București.

Lucrările au fost evaluate de o echipă multidisciplinară constituită din profesori pentru învățământul primar, profesori de limba și literatura română, religie și desen și coordonată de inspectorul școlar pentru disciplina religie din cadrul Inspectoratului Școlar Județean Bihor și consilierul pentru probleme de învățământ și tineret din cadrul Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei.

S-au acordat premii și mențiuni pe fiecare secțiune în conformitate cu Ordinul nr. 3035/10.01.2012 privind aprobarea Metodologiei – cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare și a Regulamentului de organizare a activităților cuprinse în calendarul activităților educative, școlare și extrașcolare.

S-a evidențiat numărul mare de participanți în raport cu celelalte ediții, precum și calitatea lucrărilor de la toate secțiunile. Cele mai importante lucrări de la secțiunea creație literară vor fi cuprinse în revista ***Dascălul creștin***, publicație coordonată la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Bihor care se adresează tuturor cadrelor didactice indiferent de ciclu de învățământ și specialitate.

„La umbra Crucii Tale” – festival de pricesne la Oradea

Pr. Prof. *Florin Negruţiu*
Inspectoratul Şcolar Judeţean Bihor

Cu binecuvântarea Preasfințitului Sofronie, episcopul Oradiei, luni 27 martie 2017 în biserica ce-i are ca ocrotitori pe Sfântul Ierarh Vasile cel Mare, Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon și Sfântul Ierarh Sofronie, Patriarhul Ierusalimului, din cadrul Centrului Ortodox *Vasiliada* al parohiei Oradea-Velența I, **s-a desfășurat ediția a II-a a Festivalului de pricesne ”*La umbra crucii Tale”*,** organizat de către Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei, Inspectoratul Școlar Județean Bihor, Asociația Părinți pentru Ora de Religie - Filiala Bihor și Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Episcopia Oradiei, cu prilejul manifestărilor dedicate **Anul omagial al iconarilor şi pictorilor bisericeşti *şi* Anul comemorativ Justinian Patriarhul şi al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română.**

Festivalul are ca obiectiv consolidarea parteneriatului Școală-Biserică-Familie prin identificarea, promovarea și conservarea patrimoniului spiritual local.

S-au înscris și au evoluat în această etapă 11 grupuri din cuprinsul Protopopiatul Oradea constituite din elevi de la toate ciclurile de învățământ.

Repertoriul a cuprins câte **2 pricesne cu tematică specifică acestei perioade liturgice.**

Grupurile vocale au fost coordonate de un cadru didactic și preotul din parohia de care aparține unitatea de învățământ.

La evenimentul din acest an au luat parte, din partea Inspectoratului Școlar Județean: d-na prof. Codruța Maria Bogdan, inspector școlar general adjunct, prof. Daniela Sopota, inspector școlar pentru activitatea permanentă, pr. prof. Florin Negruțiu, inspector școlar pentru disciplina religie; din partea Episcopiei Ortodoxe a Oradiei: părintele profesor Radu Valer Rus, consilier pentru învățământ și activități cu tineretul și părintele Simion Goga, inspector pentru catehează parohială; din partea Asociației Părinți pentru Ora de Religie, Filiala Bihor: domnul președinte Sorin Curilă, alături de doamnele Alina Bonchiș și Cristina Antik membre în comitetul director; din partea Asociației Femeilor Ortodoxe din Episcopia Oradiei, doamna președinte Viorica Cherteș.

În cuvântul de deschidere după rostirea rugăciunii Tatăl nostru, părintele Simion Goga a evidențiat importanța festivalului de pricesne în consolidarea parteneriatului dintre școală - Biserică și familie, precum și contribuția acestuia la identificarea, promovarea și conservarea patrimoniului

spiritual local. Cu acestă ocazie a mulțumit celor implicați în organizarea evenimentului, cadrelor didactice, preoților, elevilor și familiilor acestora, gazdelor festivalului, aducând cuvânt de binecuvântare, apreciere, felicitare și mulțumire din partea Preasfințitului Părinte Sofronie, Episcopul Oradiei.

În debutul festivalului a evoluat grupul vocal al Liceului de Arte Oradea după care au urcat celelate 10 grupuri: Școala Gimnazială ”Puiu Sever” Ineu, structura Școala Gimnazială Husasău de Criș, Școala Gimnazială ”Dimitrie Cantemir” Oradea, Școala Gimnazială Nojorid, structura Școala Gimnazială Livada, Școala Gimnazială Chijic, structura Școala Gimnazială Bucuroaia, Liceul Teoretic ”Onisifor Ghibu” Oradea, Școala Gimnazială Hidișelu de Sus, Școala Gimnazială Săcădat, Colegiul Tehnic ”Mihai Viteazul” Oradea, Colegiul Național ”Iosif Vulcan” Oradea, Palatul Copiilor și Elevilor Oradea.

D-na Codruța Bogdan a adresat un cuvânt de apreciere din partea Inspectoratului Școlar Județean Bihor ca partener al acestui eveniment, tuturor celor implicați în organizarea festivalului, profesorilor și cadrelor didactice, părinților slujitori și a evidențiat impactul educațional și spiritual al unei astfel de manifestări asupra elevilor și părinților acestora.

Îmbrăcați în costume populare de la cei mai mici, până la cei mai mari au fost asemănați de părintele Roman Pintea cu cetele de îngeri. În cuvântul de mulțumire părintele a adus mulțimiri Presfințitului Părinte Sofronie pentru inițiativa și binecuvântarea acestei manifestări, dar și pentru onoarea oferită Centrului Ortodox din cadrul Fundației Consistoria ”Efrem Beniamin” Oradea de a găzdui această etapă a festivalului care a creat multă emoție și a dus multă bucurie credincioșilor

primei biserici târnosită de ierarhul locului de la întronizarea acestuia în Eparhia Oradiei. În acest context părintele a lansat invitația de a se organiza în cadrul centrului și alte manifestări cu caracter cultural-educațional-religios, după ce în vara anului 2016 a fost gazda școlii de vară.

Seara s-a încheiat cu o frumoasă priceasnă interpretată de domnișoara Lavinia Chifor care a avut rolul de moderator al festivalului și cu acordarea unor diplome speciale d-nei prof. Codruța Maria Bogdan, inspector școlar general adjunct, d-nei prof. Daniela Sopota, inspector școlar, respectiv gazdelor pr. Roman Pintea, pr. Cosmin Pintea și pr. Alin Berce.

Adunați împreună în cânt și rugăciune preoți slujitori, dascăli, elevi și părinți deopotrivă au dat încă o mărturie a credinței și au evidențiat importanța orei de religie în spațiul școlar, a conlucrării tuturor factorilor educaționali în societatea contemporană.

Omul și nevoia de sacru

Prof. *Genoveva Antoci*
Liceul Teoretic *„Vasile Alecsandri”* Săbăoani, jud.Neamț

„Toate întrebările converg spre aceeaşi problemă: *cum se poate introduce realitatea sacrului într-o societate desacralizată ca a noastră?* (Căci noţiunile, simbolismul, teoriile privind sacrul pot fi comunicate, discutate – fără ca interlocutorii să fie confruntaţi cu sacralitatea ca atare)” Mircea ELIADE –*Jurnal*

Cu toţii am observat în jurul nostru, sau poate chiar ne-am confruntat cu ceea ce putem numi criza omului modern, în special a acelui om centrat pe acumularea de bunuri şi valori, respectiv centrat pe propria persoană şi bunăstarea la care poate ajunge. O ipoteză prin care să se explice această criză este legată de eşecul omului de a-şi găsi locul şi sensul într-o lume, care nu mai are sens.

Omul modern, spre deosebire de omul societăţilor arhaice, a pierdut abilitatea de a se raporta la sacru în tot ceea ce face, iar pentru omul religios al societăţilor arhaice, situarea în sacru era exact ceea ce dădea sens vieţii şi activităţilor sale vitale. Activităţile zilnice ale omului modern nu mai au o semnificaţie religioasă, locuinţa sa nu mai reflectă un model divin, lumea sa este tot mai desacralizată. Conform teoriei clasice a secularizării, în societatea contemporană occidentală se constată un declin al creştinismului, ca urmare a modernizării – pe măsură ce societăţile se modenizează, devin mai complexe, mai raţionale, mai individualiste şi mai puţin religioase.

Omul contemporan se află într–o criză de profunzime interioară şi este necesar să–şi recapete echilibrul psihic, pentru moment zdruncinat, să se înalţe către spiritualitatea autentică. Omul societăţilor moderne este încă hrănit şi ajutat de activitatea inconştientului său, fără să atingă însă o experienţă şi o viziune reală a lumii, a întregii manifestări şi a tot ceea ce înseamnă spiritualitatea autentică. Inconştientul îi oferă soluţii la problemele propriei existenţe, îndeplinind astfel rolul religiei, a spiritualităţii tradiţionale pentru că, înainte de a deveni, prin religie, creatoare de valori, existenţa îi datorează religiei, spiritualităţii autentice, integritatea. S-ar putea spune chiar că, într-o anumită măsură, la oamenii moderni care se proclamă areligioşi, sau care nu urmează nici

o cale spirituală, sunt cei la care religia şi mitologia s-au „cuibărit“ undeva în noaptea inconştientului, sunt cei la care posibilităţile de a ajunge la o experienţă spirituală a vieţii, zac ascunse undeva în străfundurile fiinţei lor, dar nu pot fi aduse uşor la lumină.

Oamenii încearcă să evadeze din profan şi să se agaţe de unele lucruri care, din păcate, şi-au pierdut din sacralitate. Oamenii trăiesc într-un pseudo - sacru. Ei aşteaptă cu nerăbdare sărbătorile, pentru că simt că în ele se află o cheie care duce spre una din uşile care-i eliberează de profan. Dar nevoia de sacru o simţim şi mai tare în momentele în care sacrul obişnuia să existe, să se manifeste. Un exemplu elocvent ar fi cel al Sărbătorilor de Crăciun (până şi acest nume e profan, sărbătoarea fiind de fapt Naşterea Domnului), ele devenind în aparenţă nişte simple zile, în care rafturile magazinelor "urlă" şi ne anunţă că a venit perioada anului, în care Moş Crăciun îşi face aparaţia. În esenţă, este mult mai mult decât atât. Toată lumea aşteaptă o revelaţie a sacrului, dar tocmai profanul este cel care o împiedică să-l vadă.

Omul profan, omul contemporan, este rezultatul unei desacralizări a existenţei umane. Aceasta înseamnă că el s-a "străduit să se golească" de orice urmă de spiritualitate şi de semnificaţia transcendentă. El se recunoaşte pe sine în măsura în care „se eliberează“ şi „se purifică“ de „superstiţiile“ strămoşilor săi. Cu alte cuvinte, omul profan, fie că vrea sau nu, mai păstrează încă urme ale comportamentului omului religios, ale omului spiritual, însă golite de orice semnificaţie religioasă. Orice ar face, poartă o moştenire şi nu–şi poate aboli trecutul, fiind el însuşi produsul acestuia. În vechime, rolul sacrului cuprindea aproape întreaga viaţă a omului. Însă acum, omul modern s-a îndepărtat de sacru şi de valorile sale.

Degradarea „religiilor“ şi dispariţia unor tradiţii spirituale autentice, nu implică nicidecum dispariţia „religiozităţii“ şi a credinţei. Secularizarea unei valori religioase nu este decât un fenomen spiritual care reflectă de fapt legea transformării universale a valorilor umane. Caracterul „profan“ al unui comportament înainte „sacru“ nu presupune o ruptură; „profanul“ nu este decât o nouă manifestare, dar ignorantă, a aceleiaşi structuri constitutive a omului, care se manifesta înainte prin expresii „sacre“.

Dintr-o altă perspectivă s-ar putea spune chiar că non-religia, non-spiritualitatea echivalează cu o nouă „cădere“ a omului: omul areligios, omul aspiritual pare să-şi fi pierdut capacitatea de a trăi conştient viaţa în mod spiritual, capacitatea de a o înţelege şi de a şi-o asuma, de a fi responsabil asupra întregii sale existenţe. Datorită faptului că spiritualitatea s-a ascuns în străfundurile inconştientului şi a fost „uitată“, fiinţa se pare ca a uitat aproape cu desăvârşire natura sa divină. ***"Tot ceea ce este necesar pentru ca răul sa triumfe, este ca omul bun s****ă* ***nu facă nimic."*** *(Edmund Burke*)

Lumea se întemeiază pe experienţa sacrului, şi cea mai elementară dintre religii este înainte de toate o ontologie. Spiritualitatea autentică, tradiţională, este soluţia exemplară pentru ieşirea din orice criză existenţială, deoarece este singura modalitate prin care poate fi vindecată ignoranţa, poate cea mai mare şi mai grea boală a fiinţei contemporane.

Soluţia spirituală nu numai că rezolvă criza, dar în acelaşi timp „deschide“ existenţa către anumite valori care nu mai sunt nici întîmplătoare, nici particulare, permiţându–i astfel omului să depăşească situaţiile personale şi să ajungă în cele din urmă în lumea spiritului. În acea lume pe care pare că a pierdut-o de mult timp şi către care, în mod inconştient, doreşte să se întoarcă, deoarece numai aceasta poate reprezenta soluţia optimă pentru ieşirea din criza actuală.

De fapt, dimensiunea sacrului este absolut obligatorie pentru menţinerea existenţei. Fie că este conştientizat sau nu (într-un grad mai mare sau mai mic), fie că este acceptat sau respins, sacrul reprezintă planul vital al universului material.

Deschiderea spre sacru, consideră Eliade, îl face pe Homo religiosus capabil de a se cunoaşte şi a cunoaşte. Această dublă cunoaştere îl face pe om total, pentru că omul religios este însetat de a fi.

Totuşi trebuie să înţelegem că sacrul şi profanul nu sunt două lumi diferite, ele sunt, aşa cum spunea Mircea Eliade "*două moduri de a fi în lume."*

BIBLIOGRAFIE:

Julien Ries, *Sacrul în istoria religioasă a omenirii*, traducere din limba italiană de Roxana Utale (trad. din italiană), Iaşi, Edit. Polirom, 2000,

Mircea Eliade, *Nostalgia originilor Istorie şi semnificaţie în religie*,traducere din limba franceză de Cezar Baltag (trad.), Bucureşti, Edit. Humanitas, 1994,

Mircea Eliade, *Sacrul şi profanul*, (traducere din limba franceză) Brânduşa Prelipceanu ediţia a III-a, Bucureşti, Edit. Humanitas, 2005,

Sf. Augustin, *Confesiuni*, traducere Eugen Munteanu, Bucureşti, Editura Nemira, 2009

Limbajul universal al matematicii

Prof. *Ciprian Băguț*
Liceul Teoretic „Aurel Lazăr” Oradea

„Matematica este regina ştiinţelor” (K. F. Gauss)

De ce se face matematică? Ce este matematica? La ce ne ajută matematica? sunt întrebări frecvente pe care oamenii şi le pun cu diferite scopuri.

Matematica este un limbaj universal, prezent în toate aspectele vieţii, este unul dintre cele mai elocvente moduri de reprezentare şi sintetizare a principiilor după care se ghidează omul în existenţa sa . Imbinând logică, muzică, filosofie, explorare si imaginaţie, matematica deschide uşi spre o lume uimitoare de întrebări care aşteaptă să fie puse şi rezolvate.

Tot ceea ce facem depinde de matematică. Avem nevoie de ea pentru a număra, pentru a măsura, pentru a calcula, a prezice și descrie fenomene, pentru a proiecta diferite obiecte şi pentru a rezolva tot felul de probleme.

Oamenii au devenit preocupaţi de matematică din cele mai vechi timpuri. Odată cu dezvoltarea lor socială şi economică s-a dezvoltat şi matematica. Aşa cum spunea şi marele om de ştiinţă Galileo Galilei (1564- 1642) *„Cartea naturii este scrisă cu caractere matematice*” pentru că apariţia numerelor, a operaţiilor matematice, a formelor geometrice este strâns legată de dezvoltarea economică şi socială a societăţii. Trebuie să menţionăm că marii matematicieni ai lumii nu au fost preocupaţi numai de matematică, unii dintre ei fiind şi filosofi, astronomi, fizicieni, etc.

Matematica are aplicaţii în aproape toate domeniile. Este bine cunoscut caracterul interdisciplinar al matematicii. Astfel, putem spune că fără matematică nu s-ar fi putut dezvolta nici celelalte ştiinţe: fizica, mecanica, chimia, biologia, dar matematica nu are doar în aceste domenii aplicaţii .

Astfel, artiştii folosesc matematica pentru a da efecte vizuale (iluzia tridimensională). Din perioada Renaşterii, artiştii au început să folosească matematica pentru a crea diferite efecte.

Astfel, desenatorul danez M.C. Escher (1878-1972) a folosit în desenele sale simetria, mozaicul şi conceptul de infinit devenind astfel un artist matematician. Opera lui Escher se bazează pe o înţelegere temeinică a conceptelor matematice. El a reuşit să creeze o punte de legătură între ştiinţă şi artă.

„Matematica nu înseamnă doar numere - ea este cu mult mai bogată”. Vechii greci foloseau liniile şi unghiurile pentru a crea diferite forme geometrice care îi ajutau să înţeleagă lumea. Geometria – matematica formelor şi a spaţiului este o ramură a matematicii care are aplicaţii în multe domenii.[1]

Formele geometrice se regăsesc foarte mult în costumele populare tradiţionale, în diferite obiecte textile de interior (scoarţe, ştergare, feţe de masă, feţe de pernă, covoare, etc). De exemplu scoarţele ornamentate cu decor geometric în romburi concentrice sau cu grupuri de dungi şi motive alese sunt specifice sudului Moldovei, iar pe Valea Caşinului se întâlnesc scoarţele cu motiv central (rombul cu cârlige, încadrat de chenar).

Ornamentaţia geometrică predominantă, tehnicile de realizare sunt legate de anumite mituri, credinţe, obiceiuri şi practici strămoşeşti . Astfel, romburi din paleolitic, brăduţi din aceeaşi epocă, S-uri şi coarnele berbecului din neolitic pot fi considerate simboluri ale fecundităţii şi fertilităţii.

De asemenea, ouăle vopsite cu ocazia praznicului Paștelui pot fi decorate cu diferite simboluri geometrice, vegetale, animale, antropomorfe si religioase. În ornamentarea geometrică deosebim simboluri şi semnificaţii precum:

- linia dreaptă verticală = viaţa
- linia dreaptă orizontală = moartea
- linia dublă dreaptă = eternitatea
- linia cu dreptunghiuri = gândirea şi cunoaşterea
- linia uşor ondulată = apa, purificarea
- spirala = timpul, eternitatea
- dubla spirală = legătura dintre viaţă şi moarte.

Bluza tradițională românească este ia și este cusută cu diferite modele geometrice cum ar fi romburile, pătratele sau cercurile. Astfel liniile drepte simbolizează ascensiunea în viață, iar cercurile vorbesc despre divinitate sau ciclicitatea vieții.

„ Tot ce se află în univers este scris în limbajul matematicii” spunea odată marele savant Galileo Galilei. Matematica ne-a ajutat să descoperim multe dintre secretele universului, contribuind astfel la dezvoltarea societăţii. Odată cu dezvoltarea societăţii, matematica a devenit tot mai puternică, cu multe ramuri noi. În prezent, matematica ne ajută să înţelegem multe dintre aspectele lumii, de la jocul de cărţi la vreme, de la artă la filozofie.[2]

[1] Johnny Ball, *Hai, alege un număr!*, Editura Litera Internaţional, Bucureşti, 2007-p.51
[2] *Ibidem*, p. 75

BIBLIOGRAFIE:

Johnny Ball, *Hai, alege un număr!*, Editura Litera Internaţional, Bucureşti, 2007

Revista Ştiinţă şi Tehnică, nr.1-2/2007, *Eminescu şi ştiinţa*

Viorel Gh. Voda, *Surprize în matematica elementară*, Ed. Albatros, Bucureşti, 1981

Eugen Rusu, *Problematizare în matematica*, Ed. Didacticăşi Pedagogică , Bucureşti, 1978

Colectiv, *Arta însuşirii ştiinţei*, Ed. Politică, Bucureşti, 1968

www.cniv.ro- paradoxurile sau absolutul matematic

www.muzeultaranuluiroman.ro

www.e-scoala.ro/paste articol de Ioan I Lacusta

Impactul activităților extracurriculare asupra elevilor

Prof. *Mihaela Băguț*
Liceul Teoretic *„Aurel Lazăr”* Oradea

Educația este un fenomen apărut odată cu omenirea, constând în transferarea experienței de viață acumulată de generația adultă la cea tânără. Ea nu se termină odată cu finalizarea cursurilor și a școlii. Este un proces complex cu cel puțin două constante:educația prin alții și autoeducația.

Atitudinea față de educație diferă de la individ la individ, în funcție de personalitatea acestuia, de mediul familial și social.Rolul major al educației este subliniat și în Convenția cu privire la drepturile copilului, art.29:”Educația trebuie să fie dirijată în sensul dezvoltării personalității și talentelor copilului, pregătindu-l pentru viața activă ca adult”.

Un rol important în educația tinerilor, și nu numai, îl au școala și familia, chiar dacă educația astfel primită este tot mai mult în concurență cu mass-media și internetul.

Activitățile extrașcolare trebuie să facă parte din dezvoltarea unui elev. Ele sunt activități complementare orelor de curs, de predare-învățare. Acestea pot fi: vizite tematice la muzee, la diferite obiective istorice, artistice, monumente istorice, la diferite instituții publice, excursii tematice, activități sportive, cluburi tematice, cluburi de lectură, cercuri de elevi, serbări, activități artistice, vizionare de film, teatru, diferite schimburi de experiență cu elevii altei școli sau cu alte instituții abilitate etc.

Activitățile extracurriculare întregesc procesul de învățământ, ele oferind posibilitatea îmbogățirii cunoștințelor, a consolidării acestora, stimulează spiritul de inițiativă, de echipă, dezvoltă aptitudinile unui elev. Aceste activități dau elevilor posibilitatea de a se exprima, contribuind activ la dezvoltarea identității lor.

Participarea la astfel de activități îi ajută pe elevi să se înţeleagă pe ei înşişi prin observarea şi interpretarea propriului comportament din timpul participării la activitate, poate duce la creșterea performanțelor școlare, la dezvoltarea creativității elevilor și chiar la descoperirea unor aptitudini și bineînțeles la dezvoltarea lor. Elevii învață să lucreze în echipă, să comunice între ei, își dezvoltă simțul răspunderii, trăsăturile pozitive de caracter și voința.

Activitățile se desfășoară într-un cadru nonformal, ajutând astfel elevii cu dificultăți de comunicare la clasă, la ora normală, să se afirme crescându-le astfel stima de sine.

Locul de desfășurare a unei activități extracurriculare este important și el. Asfel, dacă desfășurăm un cerc de lectură sau o serbare sau un simpozion într-un muzeu, trezim interesul elevilor în primul rînd pentru vizitarea acestuia, apoi aceștia vor deveni curioși și vor pune diferite întrebări pentru a-și completa cunoștințele de cultură generală, și cine știe, poate se vor întoarce singuri în căutarea unor răspunsuri, pentru a aduna informațiile necesare pentru realizarea unor portofolii sau proiecte necesare la școală. Si iată cum, pornind de la o simplă activitate extracurriculară putem trezi interesul elevilor pentru documentarea la fața locului în ”detrimentul” internetului, găsind astfel o alternativă captivantă de învățare.

O altă activitate extracurriculară care are efecte pozitive asupra elevilor de orice vârstă este concursul pe diferite teme. Astfel, acesta oferă elevilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învăţat la şcoală și acasă. Concursurile stimulează spiritul de iniţiativă, atenția elevului, îi oferă acestuia ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârşit exerciţiile şi să asimileze mult mai uşor toate cunoştinţele. Prin participarea la diferite concursuri, elevii își dezvoltă abilitățile, de la cele artistice la cele de cercetare. Elevii pot deveni mai toleranți cu ei înșiși, cu alții și față de ideile noi. Aceștia vor dobîndi capacitatea de a descoperi probleme noi şi de a găsi soluții pentru rezolvarea lor şi posibilitatea de a critica constructiv.

Elevii sunt atraşi de activităţile reacreative, distractive, care ajută la dezvoltarea creativităţii, gândirii critice şi stimulează implicarea în actul decizional privind respectarea drepturilor omului, educaţia pentru păstrarea valorilor, edcucația pentru viață, educația ecologică etc.

Excursia reprezintă o altă activitate extracurriculară de mare importanţă pentru elevi în raport cu dezvoltarea lor cognitivă şi afectivă. Această activitate oferă elevilor posibilitatea să observe, să cerceteze, să cunoască în mod direct o mare varietate de aspecte din natură, de ordin biologic despre mediul natural şi factorii de mediu. Contribuie la educarea şi dezvoltarea simţului estetic, trezeşte dragostea pentru natură, stimulează curiozitatea şi spiritul de echipă .Trebuie stimulată dorinţa şi curiozitatea elevilor de a descoperi noi fenomene şi elemente, dar şi dorinţa de călătorie în scopul cunoaşterii. Excursia tematică trebuie să realizeze legătura dintre teorie şi practică.

Activitățile extracurriculare imprimă elevului un anumit comportament, o ţinută adecvată situaţiei. O mai mare contribuţie în dezvoltarea personalităţii copilului o au activităţile extraşcolare care implică în mod direct elevul prin personalitatea sa şi nu prin produsul realizat de acesta. Elevii

se autodisciplinează, își asumă responsabilități prin participarea la aceste activități pentru că participarea este benevolă și ei se supun anumitor reguli.

Prin realizarea acestor activități profesorul își cunoaște mai bine elevii, le descoperă abilitățile, îi ajută să și le dezvolte, îi dirijează astfel încât elevul să se dezvolte armonios și să fie pregătit pentru viață. Dar, toate acestea depind în primul rând de educator, de talentul lui, de dragostea lui față de elevi și de vocația acestuia. A educa nu înseamnă doar a transmite cunoștințe elevilor, ci și a le forma personalitatea astfel încât aceștia să facă față provocărilor societății de azi.

BIBLIOGRAFIE:

Cucoș C.-coordonator, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice,* Iași, Polirom,1998

Ionescu M., Radu I., *Diadctica modernă,* Cluj-Napoca, Dacia, 1995

Darurile Învierii

Prof. *Cristina Sorina Bărcăuan*
Liceul Tehnologic *„Ioan Bococi”* Oradea

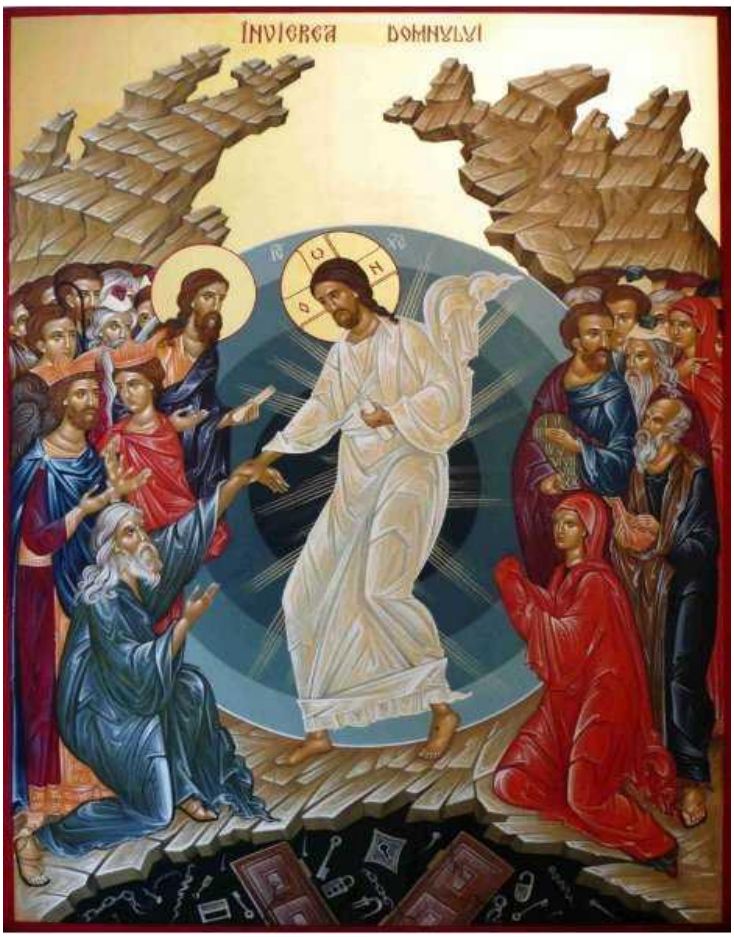

Învierea Domnului reprezintă biruinţa vieţii asupra morţii şi refacerea legăturii noastre cu Dumnezeu. Prin Înviere avem deschisă calea către Dumnezeu şi către viaţa veşnică.

Sfintele Paşti sunt o sărbătoare care nu se sfârşeşte niciodată. În fiecare duminică se repetă sărbătorirea Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, la fiecare Sfântă Liturghie este şi o sărbătoare de Paşti, deci nu există o vreme în care încetează Paştile ca eveniment, ca prăznuire şi ca trăire a credincioşilor.

Învierea Mântuitorului nostrum Iisus Hristos este evenimentul central al vieţii Sale pământeşti şi temelia celorlalte sărbători ortodoxe. Toată viaţa Bisericii si a credincioşilor este centrată pe Învierea Domnului, care revarsă peste lume bogăţie de daruri spirituale. Este bine să ne cercetăm pe noi înşine în ceea ce priveşte darurile Învierii, dintre care cinci sunt de căpetenie

Darul cel mai deosebit care izvorăște din Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos este iertarea păcatelor. Fără iertarea păcatelor nu pot fi trăite celelalte daruri ale Învierii. În ziua Învierii, Mântuitorul a suflat peste ucenicii săi şi a zis: „Luaţi Duhul Sfânt, cărora veţi ierta păcatele le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute” (Ioan 20, 22-23), deci iertarea păcatelor este legată de Înviere. Sfântul Ioan Gură de Aur, în Cuvântul de la Paşti, zice: „Nimeni să nu se

tânguiască pentru păcate, că iertarea din mormânt a răsărit" şi asta pentru totdeauna şi pentru toată viaţa pământească.

Un alt mare dar al Învierii este darul bucuriei. Atunci când Domnul Hristos S-a întâlnit cu femeile mironosiţe în dimineaţa Învierii, când se întorceau de la mormânt, le-a spus un singur cuvânt: „Bucuraţi-vă!" Şi după aceea îndată: „Nu vă temeţi!" Pentru că ele au intrat într-un fel de temere, le-a cuprins frica. Sunt cuvinte spuse femeilor mironosiţe după Înviere, cuvinte prin care înţelegem că Mântuitorul vrea să ne bucurăm şi că din mormântul Său dătător de viaţă izvorăsc bucuria şi curajul, netemerea. Curajul este o virtute creştină, pe care e bine să o avem, ca să ne putem manifesta credinţa în Mântuitorul, care a zis: ,,Îndrăzniţi, Eu am biruit lumea" (Ioan16, 13).

Urmează un alt dar al Învierii şi acesta este darul păcii. De mai multe ori după Înviere, când s-a arătat ucenicilor Săi, Mântuitorul le-a zis: „Pace vouă!". Domnul Iisus Hristos nu numai că i-a salutat pe ucenici prin cuvintele „pace vouă", dar le-a dat şi pacea desăvârşită.

Al cincilea dar al Învierii este binecuvântarea. Domnul Iisus Hristos, după ce Şi-a împlinit misiunea pe pământ, S-a înălţat la ceruri binecuvântându-i pe ucenicii Săi. Binecuvântarea este un lucru mare, ea arată întotdeauna lărgime de suflet. Pentru a primi binecuvântarea, trebuie să ducem o viaţă pe care Domnul Hristos să o poată binecuvânta, o viaţă asemănătoare cu a ucenicilor săi, a Maicii Domnului.

Toate acestea ştiindu-le, e bine să ne cercetăm pe noi înşine nu numai dacă facem lucruri care nu se potrivesc cu o viaţă sfântă, ci să ne gândim şi la darurile Învierii: în ce măsură suntem oameni cu bucurie în suflet, cu curaj, cu pace, în ce măsură suntem sub binecuvântarea Domnului nostru Iisus Hristos. Să ne cercetăm dacă suntem oameni care primim iertarea păcatelor, care se dă prin Taina Spovedaniei.

A fi cu Domnul Hristos înseamnă a fi sub binecuvântare, a fi sub iertarea păcatelor, a fi în marginile păcii, în marginile bucuriei şi ale netemerii, ca să avem nădejdea mântuirii şi a vieţii veşnice.

Sfinții – modele pentru tinerii generației de azi

Prof. *Sanda Budău*
Colegiul Național *„Iosif Vulcan”* Oradea

„*Sfinţiţi-vă şi veţi fi sfinţi, căci Eu Domnul Dumnezeul vostru, sunt Sfânt*” (Lev. 11, 44-45).

Noţiunea *sfânt* este utilizată atât pentru Dumnezeu, cât şi pentru oamenii care prin faptele lor se aseamănă Creatorului. Acest termen implică un sens strict moral, care presupune armonia între ceea ce este bun şi ceea ce este sfânt. Dumnezeu este sfinţenia absolută şi prin energiile divine, coboară pe pământ. Sfinţenia lui Dumnezeu nu rămâne închisă în sine, ci se răsfrânge asupra întregii lumi, intră în comuniune cu omul pentru a-l aduce pe calea desăvârşirii spirituale. Ea presupune armonia vieţii cu legea morală, cu binele. Omul devine sfânt prin conlucrarea cu harul lui Dumnezeu, până la asemănarea cu El. Când voinţa omului ajunge la un acord deplin cu voinţa lui Dumnezeu, atunci ajunge la treapta sfinţeniei, la virtutea cea mai înaltă, la starea desăvârşirii firii noastre umane. Dumnezeu este izvorul sfinţeniei, iar prin energiile Sale se revarsă peste întreaga lume. Omul este sfinţit de Dumnezeu cu ajutorul harului, care se manifestă „*ca o putere supranaturală şi tainică ce conferă anumitor persoane şi lucrului o calitate aparte*”.[1]

Dumnezeu ne-a creat fiinţe libere, având posibilitatea de a-L alege sau nu, însă trebuie să fim conştienţi că în cele din urmă există şi consecinţele alegerii pe care o facem. Dumnezeu ne dă posibilitatea să-i alegem sau nu pe sfinţi, sau să alegem alte modele pe care să le urmăm în viață.

La începutul acestui nou mileniu, oamenii sunt tot mai mult atraşi de duhul lumii, de pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii (I In2, 16). Lumea de azi nu mai este interesată de calităţile şi valorile sfinţeniei: virtuţi, iubire de cei sărmani, facere de bine, feciorie, răbdare, blândeţe sau dreptate. Trăim într-o lume în care de multe ori violenţa, minciuna, înşelăciunea, ultrajul, urâtul şi depravarea sunt la ele acasă. Se vorbeşte de o cultură a patimii şi a păcatului, iar acestă cultură este

[1] Anca Bujoreanu, *Sfinții martiri și mărturisitori români din sec. XX,* Ediția a II-a, Iași, Editura Adenium, 2014, pp.15-16

una dominantă în zilele noastre. Omul fiind liber, alege sau calea depravării şi a păcatelor sau calea sfinţeniei şi a virtuţilor.[2]

Sfinţenia ţine cât se poate de mult de starea de comuniune cu Dumnezeu la care ajung unii oameni. Civilizaţia modernă cu „idolii" şi fascinaţiile ei, este plină de nelinişte, întrebări şi zbucium, făcând ca de multe ori bezna necredinţei să se întindă peste viaţa lumii. Sunt atâtea motive de îngrijorare, care ne fac să ne temen de viitorul copiilor noştri. Remediul este acela de a-i îndruma pe tinerii noştri să privească la Sfinţii Bisericii, la „*norul de martori*" (Evr.12, 1), care ne invită la adevăratul umanism evanghelic şi fiecare dintre ei ne spune: „*Fiţi următori ai mei, aşa cum şi eu sunt al lui Hristos*" (ICor.11, 1). Este mare nevoie astăzi de „*credinţa dată sfinţilor*" (Iuda 1, 3), de modele vii de urmat, de aprofundare a credinţei noastre pentru a depăşi întunericul contemporan.[3]

Modelul suprem al sfinţeiei este Iisus Hristos. Trăirea Lui în lume este icoana desăvârşirii şi a sfinţeniei depline. De altfel, nimeni nu a trăit o viaţă mai frumoasă, mai desăvârşită în bunătate, iubire şi sfinţenie decât El; nimeni nu a arătat mai bine decât El ce să creadă şi cum să trăiască omul ca viaţa lui să fie curată pe pământ şi fericită în ceruri. Abia după Înălţarea Domnului la cer, omul devine sfânt, numai prin Hristos. Aşadar, mântuirea este numai în Iisus Hristos.[4]

Mântuitorul ne cere să fim „*lumină a lumii*". (Mt.5, 14-16) El vine spre noi ca modelul suprem de desăvârşire creştină, vine cu acea lumină a credinţei pe care o avem sădită în sufletul nostru de Dumnezeu. Sfinţii sunt creştinii care lasă lumina lui Dumnezeu să strălucească prin ei. Ei sunt modele vii demne de urmat pentru fiecare dintre noi deoarece şi-au modelat viaţa după voia şi poruncile lui Dumnezeu, au păstrat legătura cu El prin rugăciune, prin orice faptă bună, prin dezvoltarea virtuţilor.

Prin toate acestea, sfinţii sunt actuali pentru timpurile noastre dacă voim să trăim o viaţă plăcută lui Dumnezeu. Ei nu sunt numai modele şi exemple în acest sens, ci sunt sensuri finale sau mai bine zis scopuri de urmat în atingerea desăvârşirii. În calitate de creştini suntem datori să transpunem în viaţă învăţăturile lui Hristos, ca să ne asemănăm cu sfinţii.

Evanghelia trebuie să fie pentru noi, ca şi pentru sfinţi marele criteriu care să călăuzească alegerile şi orientările vieţii noastre. În acest fel vom deveni asemenea sfinţilor misionari cu fapta şi cuvântul oriunde vom trăi şi vom lucra, vom fi semne ale iubirii lui Dumnezeu, mărturisitori credibili ai prezenţei iubitoare a lui Hristos. Oamenii care şi-au jertfit întraga viaţă adorării lui Dumnezeu, au primit de la El puterea de a lucra fapte minunate şi de a ajuta pe cei în nevoi, atât în

---

[2] Sanda Budău, *Sfinții-modele pentru educația religioasă a tinerilor, Oradea, Editura Aureo, 2016,p.1*
[3] *Ibidem,pp.2-3*
[4] Anca Bujoreanu,*op.cit*.,p. 16

viaţă cât şi după ce au ajuns în Împărăţia lui Dumnezeu. Pe aceşti oameni noi îi numim sfinţi, iar ei reprezintă pentru noi modele vrednice de urmat pentru timpurile noastre. Privind aşadar, la lumea noastră dominată de o etică permisivă şi devieri morale, înţelegem importanţa şi actualitatea gravă a subiectului abordat.[5]

De ce avem nevoie de modele?

Pentru că aşa ne-a făcut Dumnezeu, în sensul că a pus conştiinţa care cere de la noi mai mult decât ceea ce suntem. Există această tensiune irezistibilă între ceea ce trăim aici, ceea ce am dori să trăim şi ceea ce Dumnezeu a pus ca o chemare înspre El. De cele mai multe ori această chemare nu este conştientizată de tânăr, deşi vedem foarte clar că încă din copilărie căutăm modele, iar acestea sunt tata şi mama. Copiii văd în general ceea ce fac părinţii şi se imprimă în viaţa lor un anumit fel de a gândi, de a vorbi, atitudini pe care de foarte multe ori le împrumută. Dacă copilul nu învaţă să iubească şi nu va înţelege să iubească încă de la sânul mamei, va înţelege foarte greu iubirea lui Dumnezeu.

Tânărul este permanent în căutarea identității sale și nu o va găsi decât dacă se raportează la un ideal perfect, la Hristos Domnul. Pentru a-L avea însă ca model pe Hristos, tânărul vrea să vadă multe brațe deschise, multe inimi care bat în același ritm și persoane care să îl iubească și să îl accepte așa cum este el. Și mai vrea ceva: să-și pună pecetea originalității sale chiar și pe ceea ce este de veacuri la fel de dreaptă și bună: credința ortodoxă. De aceea, un tânăr va căuta să transmită lumii într-un mod cât mai original credința sa, Îl va mărturisi pe Hristos mai ales prin ceea ce face, prin ceea ce este, nu neapărat prin cuvintele sale, pe care nu prea le vede la îndemână.

Fiecare persoană îşi conturează cmportamentul în jurul unor valori, cărora apoi le dă curs, însă contează ca aceste valori de care se ataşează să fie benefice şi să aducă bucurie. Din păcate mulţi tineri de ai noştri sunt într-o stare de confuzie, nu au repere clare, se pierd în căutări efemere şi inconsistente sau nu ştiu ce să aleagă.

Fiecare generaţie de tineri aduce o nuanţare în viaţa societăţii. Ei leagă trecutul de viitor prin abordări originale, care de multe ori sunt judecate. Lipsa de discernământ, îndepărtarea de tradiţie, refuzarea modelelor din generaţia trecută sunt doar câteva expresii ale "criticii mature". Este greu să pronunţi o sentinţă care să caracterizeze pe toţi tinerii de astăzi. Poate că înainte de a-i condamna ar trebui să căutăm să îi înţelegem şi să preţuim ceea ce au ei bun. Entuziasmul, spiritul justiţiar şi forţa de a schimba relele sociale, sunt doar câteva dintre atuurile celor care pornesc pe drumul maturităţii. Pentru a le aduce în faţă tinerilor un punct de interes, spre exemplu, ,,reuşita în

[5] Sanda Budău, *op.cit*.,pp. 4-5

viaţă", am putea să-i aducem pe sfinţi ca modele de reuşită şi împlinire spirituală, socială şi profesională.

Sfinții sunt oameni care au reuşit nu doar în viaţă, ci au supravieţuit cu nume bun, atât istoriei, cât şi veşniciei. Un adevărat model trebuie să fie un model veşnic.

În zilele noastre avem nevoie de exemple și modele la care să ne raportăm. Sfinţii sunt cei care au făcut îngemănarea între cultură şi tradiţie, au promovat valorile creştine prin practicarea virtuţii. Ei ne recomandă să trăim pe lângă cei virtuoşi, să ne lipim de oamenii duhovniceşti, să ne facem prieteni cu obiceiuri bune, căci aşa vom fi şi noi încurajaţi să facem binele.[6]

BIBLIOGRAFIE:

Bujoreanu, Anca, *Sfinții martiri și mărturisitori români din sec. XX,* Ediția a-II-ua, Iași, Editura Adenium, 2014

Budău, Sanda, *Sfinții-modele pentru educația religioasă a tinerilor, Oradea, Editura Aureo,* 2016

[6] *Ibidem,pp.186-188*

1 Iunie – Activitate în premieră la Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” Oradea

Prof. *Lenuța-Amalia Dascălu*
Liceul Teoretic *„Onisifor Ghibu”* Oradea

„*Să ne bucurăm împreună”* este titlul activităţii care s-a desfăşurat cu ocazia zilei internaţionale a copiilor, la Lic.T.„O.Ghibu”Oradea.

Sub egida A.P.A.Oradea şi Lic. T.„O. Ghibu”Oradea, un număr de 85 copii alături de cadre didactice şi părinţi s-au bucurat împreună cu ocazia zilei de 1Iunie. În contrast cu cerul întunecat de afară, ploaia şi descărcările electrice, în sala festivă a liceului sus numit s-a creat o atmosferă dumnezeiască, cu un cer senin pe a cărui boltă strălucea cu sinceritate şi dăruire soarele prieteniei; cât despre ploaie, a ploat şi în sală, dar cu har divin şi descărcări dezinvolte de talent şi creativitate.

Programul a inclus cântări corale şi instrumentale, solo voce, recitări, concursuri şi activităţi ludice. Implicarea a fost comună- copii, părinţi, cadre didactice- realizată cu interes şi pasiune. Cei 85 de copii, provin din cadrul A.P.A.Oradea şi de la Liceul Teoretic „O. Ghibu” Oradea. D-na prof. Dascălu Lenuţa-Amalia a desfășurat activități în cadrul proiectului judeţean pe care-l coordonează, „Dăruind, dobândeşti!”. Acest parteneriat cu A.P.A. Oradea a început încă din anul 2015, dovedindu-se a fi o colaborare fructuoasă şi benefică pentru ambele părţi. Copiii au învăţat să socializeze atât între ei cât şi cu alte persoane pe care le-au vizitat în cadrul acţiunilor desfăşurate în comun.

În cadrul proiectului „Dăruind, dobândeşti!”, copiii din cele două instituţii amintite, au desfăşurat pe parcursul anului şcolar, acţiuni de voluntariat la Căminul de bătrâni „Sf. Martin”Oradea, Centrul de Recuperare şi Integrare Socială a Persoanelor Adulte din Episcopia, comunitatea de romi din Tileagd, etc.

Astăzi, 1 Iunie 2016, ne bucurăm împreună într-un cadru festiv şi incitant pentru oricine iubeşte o inimă de copil.

Programul a debutat cu o scurtă prelegere a doamnei prof. Dascălu Lenuţa-Amalia despre ziua de 1 Iunie în viziunea Scripturii şi datoria fiecărui creştin vis-a-vis de semenul său. Pregătiţi de d-na Sana Marcela, asistent maternal în cadrul A.P.A.Oradea, copiii acestei asociaţii au prezentat un grupaj de cântece şi poezii dedicate copiilor din întreaga lume. Elevii

de la L.T.„O. Ghibu”Oradea au prezentat sceneta „Pelerinul”. Aceşti elevi sunt de fapt membri ai trupei de teatru „Artiştii”, care fiinţează din anul 2014, sub conducerea şi îndrumarea d-nei prof.Dascălu Lenuţa-Amalia. Trupa de teatru include 25 elevi din clasele I-VII, de la L. T. „O. Ghibu” Oradea, şi a prezentat în cei doi ani de activitate şapte piese cu teme moral-religioase şi cultural-artistice. Felicit cu această ocazie actorii acestei trupe care în absolut toate reprezentaţiile au dovedit deosebite abilităţi de interpretare dramatică, abilităţi creative, dar şi de comunicare şi colaborare, realizând de fiecare dată un excepţional feed-back cu auditoriul. Aceştia sunt: Popuş Stefania,Vinter Fabian - cls. I, Paşcalău Aşer şi Mateaş George - cls. a II-a, Popuş Debora şi Sana Tanita - cls. a III-a, Burlo George, Popuş Darius, Olar Daiana - cls. a IV-a, Popuş Andrei, Moga Patricia, Dume Anca - cls. a V-a, Boszmani Malvina, Morar Adrian, Popa Ligia, Cornean Ianis - cls. A VI-a, Popa Ruben, Mateiaş Gabriela, Marian Denisa, Muţ Dariana, Coman Edmond, Bradea Renata - cls. A VII-a.

Astăzi, parcă mai mult ca oricând, trupa „Artiştii” a reuşit să transmită tuturor o stare de bună dispoziţie, de încredere în sine şi ceilalţi, oferindu-ne un spectacol de excepţie. Piesa „Pelerinul” a avut un mesaj moral-religios, uşor de înțeles, reliefând consecinţele alegerilor greşite în viaţa de pelerin a fiecărui pământean.

În partea a doua a programului s-au desfăşurat concursuri , jocuri şi activităţi ludice. În acest sens, copiii au fost împărţiţi pe grupe de vârstă, fiecărei grupe de 15 copii revenindu-i un lider. La aceste activităţi toţi copiii au avut o participare entuziastă, punându-şi în valoare abilităţile cunoscute ba chiar descoperindu-şi altele noi. Liderii grupurilor au dovedit mult tact, pricepere şi îndemânare provocând participanţii la experienţe provocatoare, mentale şi emoţionale. Ţinând cont de faptul că foarte mulţi copii din cadrul A.P.A.Oradea prezintă diferite dizabilităţi, s-a urmărit ca toate mesajele transmise să aibă o notă de perceptibilitate universală. Este de-a dreptul divin, chiar să urmăreşti doar, cu câtă pasiune şi conştiinciozitate îşi exercită atribuţiile liderii de grupuri, dar şi cu câtă libertate şi fantezie participă copiii la aceste jocuri. Prin aceste activităţi, noi nu doar ne distrăm şi ne relaxăm ci ca dascăli responsabili oferim o alternativă de dezvoltare personală.

La sfârşitul programului, pe fond muzical (negativul cântecului *„Toţi copiii lumii”*), a fost adus în sală „tortul uriaş”, format din aproape 100 de brioşe delicioase. S-a cântat pentru toţi copiii „La mulţi ani!”, după care fiecare participant a savurat cu deosebită plăcere brioşele şi a consumat băuturi naturale. Cum, însă, *„Finis coronat opus!”*, totul s-a terminat cu felicitări, îmbrăţişări şi strângeri de mână fără să lipsească cadourile de care a beneficiat

fiecare copil. Aceste cadouri au conţinut dulciuri şi diferite jocuri pe care toţi copiii le-au primit cu plăcere şi mare bucurie.

Sponsorii acestei activităţi au fost: S. C. ,,Nicos Gold SRL" Oradea, elevul Tripon Ionuţ, cls. a IX-a de la L. T. ,,O.Ghibu" Oradea, precum şi părinţi şi cadre didactice.

Organizatori: Prof. Dascălu Lenuţa-Amalia şi Nemţeanu Sefora, director A.P.A. Oradea, d-na Sana Marcela şi d-nul Sana Vasile, care s-au ocupat de buna gestionare a resurselor umane şi financiare

Participanţi: 25 elevi de la L. T. ,,O. Ghibu" Oradea, 60 copii din cadrul A.P.A. Oradea, părinţi şi cadre didactice de la L. T. ,,O. Ghibu" Oradea: Dascălu Lenuţa-Amalia, Jehăleanu Violeta.

Anexăm fotografii relevante…

I.Secvenţe din ,,Pelerinul"

II.Jocuri şi activităţi ludice:

III.La tort şi cadouri:

SPIDER-MAN

SPIDER-MAN

Puterea exemplului personal

Prof. *Vasile Juncu*
Liceul Teoretic *„Aurel Lazăr”* Oradea

Dintotdeauna oamenii au căutat ca modele demne de urmat în viața lor, persoanele care le-au motivat formarea profesională, i-au întărit în credință sau i-au inspirat în dobândirea succesului. Observăm și noi, profesorii, acest fenomen în modul de comportare a tinerilor și a elevilor noștri.

Nu cred într-o criză de modele a zilelor noastre. Ca teologi știm bine cine sunt adevăratele modele de viețuire creștină: Hristos-Pedagogul desăvârșit, Maica Domnului, sfinții. Chiar dacă nu le întâlnim la tot pasul, aceste persoane există, trebuie doar să știm unde să le căutăm.

Deși trăim în lume, suntem îndemnați de învățătura lui Hristos să nu fim *ca lumea*, adică nepăsători față de sufletul nostru, față de Dumnezeu și față de semeni. Prin profesia pe care ne-am ales-o suntem chemați la mai mult, adică să-i modelăm pe ceilalți, să-i formăm ca buni creștini: „ *Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, aşa încât să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.* ”(Matei 5,16).

Altfel spus, este o chemare de a deveni modele de viețuire creștină pentru cei din jurul nostru, chemare care nu este străină de vocația noastră. Profesorul de religie trebuie să fie un model demn de urmat atât pentru elevii săi cât și pentru ceilalți oameni cu care vine în contact.

O metodă foarte simplă și eficientă de educație este exemplul personal. Foarte multe însușiri, calități ar trebui să dobândească un astfel de profesor-model. În efortul nostru de autoperfecționare ne vine în ajutor mereu Hristos cu sfaturile Sale: „ *învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima* ”(Matei 11,29). Blândețea și smerenia sunt virtuți pe care le-au manifestat și promovat și Sfinții Părinți.

Iată un posibil punct de pornire pentru fiecare din noi: smerenia. Aceasta presupune o lucrare interioară profundă care se va manifesta în exterior prin blândețe față de toți semenii noștri. Cercetându-ne pe noi înșine, coborând mintea în inima noastră vom simți că avem multe de făcut pentru a ne păstra sufletul curat, pentru a ne face plăcuți Domnului. Trebuie să fim mereu atenți la ce gândim, ce rostim și la ce facem, pentru că, zicea părintele Teofil Părăianu: *ceea ce facem ne face, ne zidește!*

În scrierile din Filocalie aflăm multe sfaturi și învățături despre cum putem să devenim și noi *lumină înaintea oamenilor*. Sunt sigur că în aceste scrieri fiecare poate să se regăsească și să își găsească o strategie pentru a se schimba în bine.

Acceptând faptul că nu suntem perfecți, că nu le știm pe toate, că nu facem mereu cele mai bune alegeri, ne potolim, devenim blânzi, nu mai judecăm pripit pe nimeni. Ne aplecăm asupra celorlalți cu mai multă răbdare, îngăduință față de greșelile lor, capabili de iertare și dornici de a-i ajuta să se schimbe. Răbdarea noastră va crește și ne va însoți în mod tainic, izvorând din această smerenie, ca dintr-un izvor nesecat de iubire și virtuți creștine.

Să încercăm să fim noi modele de viețuire creștină, de bunătate, de răbdare, de implicare, de rugăciune, să participăm la cât mai multe proiecte filantropice ori de promovare a valorilor umane, să îi atragem pe elevi în activități care să țină mereu aprinsă făclia dragostei de țară și de neam. Să facem atât cât putem, cu cât mai mulți cu atît mai bine. Succes!

Biserica Ortodoxă Română în Uniunea Europeană. Probleme și perspective (IV)

Pr. Prof. drd. *Traian Nojea*
Liceul Vocațional Pedagogic *„Nicolae Bolcaș”* Beiuș

Amintind cu multă nostalgie de perioada în care Europa de astăzi se identifica pe deplin cu creştinătatea, Novalis (1772 – 1801) afirma cu fascinaţie: „Au fost vremuri frumoase, măreţe, când Europa era o ţară creştină, când o singură creştinătate popula această parte a lumii; un interes comun lega cele mai izolate provincii ale acestui imperiu spiritual”.[1]

Desigur, Europa de azi arată cu totul altfel, dar năzuieşte după propria-i unitate de odinioară. Golită de sens în ultimul secol, lumea de astăzi, acum la început de nou secol şi mileniu, are nevoie mai mult ca oricând de o conştiinţă religioasă, pe care în general a pierdut-o, ca şi de speranţa că nu a fost părăsită de Dumnezeu, întrucât doar această poate umple golul sufletesc de care suferă omul modern şi pe care nici un progres tehnic sau ştiinţific nu-l poate umple.

Pe de altă parte, în contextul pluralismului cultural ce caracterizează lumea de azi[2], e nevoie deopotrivă de dialog şi comuniune între oameni, între comunităţi, între neamuri, între confesiuni şi religii. De altfel, în general, dialogul, capacitatea de a-l asculta pe celălalt reprezintă expresia unei stări harice. La nivelul popoarelor, s-a vorbit şi se vorbeşte tot mai mult despre „civilizaţia convieţuirii”, o civilizaţie a dialogului, care asigură implicit supravieţuirea lor, a culturilor şi credinţelor cu care se identifică; o civilizaţie care le conservă identitatea şi le asigură perenitatea. E vorba de neamuri, de popoare, și nu de rase, pentru că, din acest punct de vedere, nu factorul genetic ne diferenţiază, ci cel cultural şi spiritual.[3]

Tot mai multe voci autorizate afirmă că unitatea politică şi economică a Europei este insuficientă; fiind o structură pluriculturală şi suprastatală, Uniunea Europeană trebuie să se

---

[1] Novalis, *Die Christenheit oder Europa. Ein Fragment,* în vol. *Werke in einem Band*, München/Viena, pp. 526 – 544.

[2] Vezi W. Welsch, *Unsere postmoderne Moderne*, Akademie Verlag, Berlin, 1997; R. Rorty, *Truth and Progress*, Cambridge University Press, Cambridge, 1998; D. Tracy, *The Analogical Imagination: Christian Theology and The Culture of Pluralism*, Crossroad, New York, 1981.

[3] Stelian Gomboş, *De la începuturi la profunzimi*, Ed. Agnos, Sibiu, 2008, pp. 57 – 58.

străduiască să realizeze şi o dezvoltare cultural-spirituală regională, care îi va conferi valoare şi trăinicie, ferind-o totodată de „ispita de a deveni un simplu imperiu politic şi economic”.[4]

În acelaşi timp, este de dorit realizarea unei unităţi creştine, iar într-un sens mai larg chiar a întregii umanităţi. Aceasta ar trebui să fie dorinţa fiecăruia dintre cei care cred realmente în testamentul Mântuitorului Iisus Hristos, „ca toţi să fie una“ (Ioan 17, 21), ca şi în faptul că întreaga creaţie este destinată să devină Biserica lui Dumnezeu. Pe de altă parte, însă, unitatea nu trebuie confundată cu globalizarea.[5] La modul cum este percepută ea astăzi, globalizarea nu va putea asigura unitatea lumii.

Ortodoxia s-a făcut mai bine cunoscută Occidentului în urmă a două convulsii istorice majore din secolul trecut: e vorba de Primul Război Mondial, urmat de migraţia rusă în Apus, dar mai ales în Franţa, iar apoi de încheierea Războiului Rece, însoţit de conflictele din fosta Iugoslavie şi fosta URSS. În prima etapă amintită, Ortodoxia a beneficiat de o imagine foarte pozitivă, mai ales datorită unor mari nume ale teologiei ortodoxe din exil, în frunte cu Nikolai Berdiaev.

În schimb, în a doua etapă, Ortodoxia nu s-a mai bucurat de acelaşi prestigiu. Explicaţiile acestei stări de fapt pot fi dintre cele mai diverse şi controversate, pericolul generalizării fiind prezent la tot pasul. Între altele, la modul foarte general, pot fi amintite conflictele dintre Biserică Ortodoxă şi Biserica Greco-Catolică recent reînfiinţată, ca şi conflictul din Iugoslavia, care a declanşat tot felul de polemici pe marginea instrumentalizării politice a Ortodoxiei. În acest context, au fost scoase din „rămăşiţele cufărului bizantin“ şi reciclate politic concepte legate de faimoasa de acum „simfonie bizantină“ a relaţiei dintre împărat şi Biserică. Apoi, pentru deliciul opiniei publice, între multe altele, în mod repetat au fost prezentate icoane suspendate pe tancuri sârbeşti sau bătrâne ruse şi ucrainene călcând în picioare portretul papei, fără a prezenta imaginea „curţii din spate“ a celorlalte părţi implicate în conflict.[6]

În general, după anii ’90, în fostele state comuniste ale Europei Centrale şi de Est, religiosul a fost caracterizat drept „un loc privilegiat pentru a observa mutaţiile lente ale societăţilor“[7], dar şi un indicator al tensiunilor pe care le trăiesc aceste societăţi. În acest spaţiu, prăbuşirea regimurilor

---

[4] *ibidem*, p. 58.

[5] Vezi vol. Facultăţii de Teologie Ortodoxă a Universităţii „1 Decembrie 1918“, Alba Iulia, *Biserica în era globalizării*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003; vezi și: G. Mantzaridis, *Globalizare şi universalitate*, Ed. Bizantină, Bucureşti, 2004, p. 6.

[6] M. Bănică, *„Locul celuilalt“ - Ortodoxia în modernitate*, Ed. Paideia, Bucureşti, 2007, pp. 65 – 66.

[7] P. Michel, *Réligion et démocratie: nouvelles situations, nouvelles approaches*, în vol. *Réligion et démocratie*, Ed. Albin Michel, Paris, 1997, p. 10.

autoritariste şi ateiste a atras după sine posibilitatea exprimării publice a credinţei, dar şi proliferarea unei bogate „oferte“ religioase şi pseudo-religioase, respectiv noi mişcări religioase şi parareligioase, în conformitate cu regulile consacrate ale „psihopieţei“. Aşa cum subliniază sociologul David Martin, de altfel, în ţările ortodoxe, „în vidul de după comunism, orice formă de superstiţie şi-a găsit o clientelă entuziastă“.[8]

De-a lungul istoriei, creştinismul şi-a pus pecetea asupra continentului european. Cultura şi spiritualitatea europeană au o origine creştină şi poartă încă, într-un fel sau altul, amprenta Bisericii. E adevărat că acum lumea occidentală, în principal, este puternic secularizată şi plină de contradicţii. Pe de o parte este marcată profund de ateism şi raţionalism, iar religia şi-a pierdut foarte mult din importanţa pe care a avut-o în trecut în funcţionarea sistemului social;[9] însă, pe de altă parte, în acelaşi spaţiu occidental, libertatea de conştiinţă şi cea religioasă, într-un mod cu totul lăudabil, n-au fost niciodată până astăzi minimalizate sau respinse. Se poate afirma că, în prezent, modelul de societate liberă, indus în Răsăritul Europei în urma extinderii democraţiei şi economiei libere, începe să-şi arate tot mai mult roadele. Aceasta arată că în momentul în care religia se poate manifesta în condiţii de libertate, ea poate deveni un element de stabilitate, promovând iubirea şi comuniunea între oameni şi comunităţi.

În principiu, cultura ortodoxă nu este incompatibilă cu civilizaţia occidentală atâta vreme cât aceasta din urmă nu-şi arogă pretenţia de a fi un scop în sine. În ciuda multelor speculaţii care s-au făcut şi probabil că se vor mai face[10], pericolul unei frontiere între Europa Occidentală şi Ortodoxie poate proveni doar din faptul că Occidentul începe să uite tot mai mult că are nevoie de un suflet şi că acest suflet nu poate fi rodul nici unei realizări a civilizaţiei, al vreunei doctrine filosofice sau sociale, indiferent care ar fi ele, ci doar al unei autentice vieţi în Hristos, ceea ce înseamnă implicit asumarea Evangheliei ca mod de a fi în lume. În fond şi la urma urmei, aceasta este ceea ce începe să ne deosebească cel mai mult pe noi, creştinii Europei de astăzi, de credincioşii unor alte mari religii: gândim ca şi creştini, avem un tezaur impresionant de idei şi concepte, dar începe să ne lipsească tot mai mult experienţa, trăirea autentică creştină.

---

[8] D. Martin, *Rémise en question de la theorie de la sécularisation*, în vol. *Identités religieuses en Europe*, Ed. La Découverte, Paris, 1996, p. 42; vezi și: M. Gheorghe, *Religie şi schimbare socială în România*, Ed. Fundaţiei Axis, Iaşi, 2004, p. 200.

[9] B. Wilson, *Religia din perspectivă sociologică*, Ed. Trei, Bucureşti, 2000, în special cap. *Secularizarea şi efectele sale neliniştitoare*, pp. 171 – 205.

[10] S. Huntington, *op. cit*., pp. 230 – 246.

Altfel, aşa cum foarte inspirat subliniază arhiepiscopul Tiranei şi a toată Albania, Anastasios Yannoulatos[11], Ortodoxia secolelor viitoare va trebui să rămână deschisă „evoluţiei, noilor circumstanţe care sunt create de ştiinţă, artă, tehnologie“, iar ortodocşii să fie „pregătiţi să înţeleagă şi să folosească codurile de comunicare care vor apărea în viitor“. Căci „locul Ortodoxiei nu este la marginea istoriei, ci în avangarda progresului“.

Pe de altă parte, credinciosul ortodox de azi trebuie să rămână deschis permanent faţă de dialogul cu oameni de diferite convingeri religioase sau filosofice, „ţinând adevărul în iubire“ (Efeseni 4, 15). Aceasta, întrucât ethosul ortodox impune un respect sincer faţă de particularitatea şi libertatea celuilalt, indiferent de ceea ce crede acesta sau dacă crede. Fanatismul, xenofobia, transformarea ethosului eclezial în construcţii ideologice n-au absolut nimic în comun cu spiritul de libertate al Ortodoxiei.

În Europa de astăzi, legătura dintre Ortodoxie şi aceasta se realizează cel mai bine şi mai constant prin intermediul comunităţilor ortodoxe tot mai multe şi mai consistente în ultimele decenii în Apus. Din perspectivă teologică, prin acestea, Ortodoxia îşi redescoperă universalitatea, trecând tot mai mult peste egoismele naţionale şi pericolele ce pot decurge din ele.[12] Aşa cum afirmă mitropolitul Ioan Zizioulas[13], ortodocşii din Europa de Vest sunt chemaţi să mijlocească între Ortodoxia istorică şi cultura occidentală dominantă în prezent, ajutând totodată Biserica Ortodoxă să se facă mai bine cunoscută lumii occidentale şi chiar să ofere o cale de mântuire accesibilă oricui doreşte să o urmeze. Inclusiv din punct de vedere cultural, aceste comunităţi reprezintă legături trainice între ţara de origine şi ţările gazdă. Prezenţa ortodoxă în ţările vestice ale Europei a crescut foarte mult în ultimele două decenii. Un singur exemplu: în număr de aproximativ 1,5 milioane, ortodocşii sunt astăzi a treia mare confesiune a Germaniei.[14]

S-a dovedit, nu de puţine ori până acum, că refacerea unităţii politice şi economice a Europei nu este uşoară. Nu sunt suficiente, de multe ori, directivele de la Bruxelles. Tot la fel, în plan bisericesc, nu sunt suficiente declaraţiile Conferinţei Bisericilor Europene de la Geneva. Lipseşte ceva cu mult mai important, şi anume o acţiune cu mult mai temeinică şi eficientă, începând de jos în sus, de la nivel local spre central. Bisericile nu pot redefini decât împreună

---

[11] A. Yannoulatos, *Ortodoxia şi problemele lumii contemporane*, Ed. Bizantină, Bucureşti, 2003, pp. 239 – 240.

[12] Vezi Boris Bobrinskoy, *La diaspora orthodoxe en Éurope occidentale: un pont entre les deux traditions de la Éurope?*, în rev. *Supplément au SOP*, nr. 247 (avril 2000).

[13] Métropolite J. Zizioulas, *Communion et alterité*, în rev. *SOP*, nr. 184 (janvier 1994), pp. 23 – 24.

[14] Datele statistice sunt oferite de Nikolaus Thon, *Kirche im Wachstum. Eine statistische Analyse der orthodoxen Kirche in Deutschland*, apud Radu Preda, *Bisericile Ortodoxe în Europa celor 27. Provocări şi perspective*, în vol. *Biserica în era globalizării*, ed. cit., pp. 289 – 290.

Europa ca pe un continent creştin, unul tolerant, dar nu mai puţin conştient şi responsabil în ceea ce priveşte identitatea lui. Şi aceasta nu numai de dragul Europei, cât mai ales de dragul lui Hristos.

Revista pariziană *Esprit*, în numărul său din martie – aprilie 2007 (nr. 333), abordează o temă foarte actuală în ultima vreme, consacrată semnificaţiei religiei în lumea contemporană, cu precădere rolului acesteia în Europa. În introducerea intitulată *Europa la capătul secularizării*, Jean-Louis Schegel, editorul acestui număr tematic, afirmă, nici mai mult nici mai puţin, că actuala construcţie a Uniunii Europene coincide, în fapt, cu prăbuşirea uneia dintre pietrele sale de temelie, respectiv Biserica, dar şi cu vitalitatea religioasă din alte părţi ale lumii. Un interesant articol publicat pe această temă în revista amintită se intitulează *L'Ortodoxie, „deuxième poumon" de l'Europe?* (*Ortodoxia, „al doilea plămân" al Europei?*), scris de Johann Oeldermann, directorul Institutului Ecumenic Johann Adam-Moehler din Paderborn, Germania.

Papa Ioan Paul al II-lea a sugerat de mai multe ori faptul că Europa are nevoie să „respire cu cei doi plămâni". Cine este cu adevărat autorul acestei expresii? În anul 1926, filosoful şi poetul rus V. Ivanov, rostindu-şi propria mărturisire de credinţă la Roma, în Catedrala „San Pietro", a spus: „Acum putem respira cu cei doi plămâni".[15] Faptul că există o Biserică apuseană şi una răsăriteană nu are un fundament geografic, ci unul pur istoric, încă de pe vremea lui Diocleţian, care a împărţit Imperiul Roman în două părţi; de aici şi cele două tradiţii.[16]

Fiind considerată unul dintre cei doi „plămâni" ai Europei, firește că tot mai multă lume se întreabă ce aduce totuşi efectiv nou Ortodoxia în noua Europă. De altfel, în istoria mântuirii lumii, nu doar fiecare om în parte, ci şi fiecare neam îşi are propria vocaţie, irepetabilă. În acest sens, toată lumea cunoaşte rolul poporului evreu, care a primit revelaţia vechitestamentară din partea lui Dumnezeu. Universul grecesc a ajutat creştinismul primului mileniu să-şi formuleze dogmele. Romanii au oferit Bisericii normele şi structurile lor juridice. Spaniolii, prin mult blamata inchiziţie, au ajutat lumea barbară a Evului Mediu să caute mai mult puritatea credinţei. Reforma a predicat inseparabilitatea credinţei de morală, ş.a.m.d.[17]

Cardinalul Tomáš Špidlík[18] recunoaşte că ceea ce lipseşte formulelor raţionale, juridice, morale din Europa Occidentală de azi este „atitudinea faţă de persoană", sensul profund al persoanei. În acest sens, antropologia ortodoxă, aşa cum subliniază Grigorios Larentzakis, se contrapune autonomiei antropocentrice absolute. Fiind creaţie a lui Dumnezeu şi având drept scop

---

[15] Vezi *Scrisoare către Charles du Bos*, în vol. *Corrispondenza da un angolo allâaltro*, Milano, 1976, pp. 112 – 113, apud Tomáš Špidlík, *Miscellanea I. La originile Europei*, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuş, 2006, p. 113.

[16] *ibidem*.

[17] *ibidem*, p. 131.

[18] *ibidem*.

să ajungă la asemănarea cu Dumnezeu, omul nu poate fi perceput, aşa cum se întâmplă în mare parte astăzi, ca un simplu individ, ca un subiect autosuficient, hedonist şi preocupat exclusiv de existenţa sa temporală.[19] Cu acest element, ritmul civilizaţiei europene va fi împlinit sau, dimpotrivă, fără el va degenera în tehnologia morbidă şi confuză a maşinilor şi computerelor.

Pe de altă parte, Ortodoxia acordă o atenţie deosebită comunităţii şi comuniunii dintre oameni. Omul are nevoie de dialog şi comuniune, el nu poate trăi în izolarea la care îl obligă societatea individualistă postmodernă. Ortodoxia nu pune accent doar pe drepturile individuale ale omului, ci şi pe promovarea relaţiilor dintre oameni, pe creativitatea personală în relaţie permanentă cu ceilalţi, aşa cum sublinia Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I, în anul 1994, în faţa Parlamentului european. „Unitatea dorită de popoarele Europei nu se poate înfăptui decât ca o unitate în comuniune, pentru un sens comun al vieţii şi un scop unic al relaţiilor dintre oameni".[20]

S-a afirmat nu de puţine ori că Apusul este activ asemenea Martei din Evanghelie, iar Răsăritul este contemplativ, asemenea Mariei. Lucrul acesta devine astăzi tot mai discutabil, ţinând seama de felul în care Biserica Ortodoxă Română, de pildă, se implică în viaţa socială, în nevoile oamenilor.

Evident, apetitul omului modern pentru contemplaţie nu poate fi pus în discuţie, atât în Orient, cât şi în Occident. Oamenii religioşi cu o determinare pentru viaţa contemplativă au numeroase vocaţii, spune Tomáš Špidlík.[21] Omul tehnic începe să fie obosit de atâta abundenţă pe care a produs-o; îşi pune tot mai mult întrebarea: care este semnificaţia a ceea ce doreşte şi a ceea ce face pentru viaţa lui? Este şi motivul pentru care mulţi tineri îşi regăsesc refugiul în psihotehnicile de sorginte extrem-orientală, hinduistă, budistă, taoistă, etc.

Acelaşi Špidlík consideră, însă, că un adevărat creştin nu se poate regăsi în spiritul unor asemenea tehnici care nu au nimic în comun cu Evanghelia şi spiritualitatea creştină. „Mulţumim lui Dumnezeu", spune el, „că, mai nou, în Occident încep să se înmulţească traducerile din *Filocalie* şi din alte opere care ne învaţă meditaţia creştină potrivit Tradiţiei Bisericii orientale. Aşadar, este vorba despre un complement necesar depăşirii tendinţelor unilaterale din rândul civilizaţiei actuale".[22]

Referindu-se la filosofia contemplativă, Filon din Alexandria apreciază că, în viaţa de zi cu zi, avem momente în care suntem activi, iar apoi momente în care suntem contemplativi. Din

---

[19] Apud M. Bănică, *op. cit*., p. 133.

[20] Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol, *op. cit*., p. 65.

[21] T. Špidlík, *op. cit*., p. 107.

[22] *ibidem*

această perspectivă, Liturghia nu este nimic altceva decât o „acţiune“, având că singur scop contemplaţia. Creştinul ortodox a înţeles foarte bine că Liturghia creştină răsăriteană este o minunată floare a civilizaţiei popoarelor, transfigurată de creştinism. Dumnezeu îşi revelează măreţia în mod vizibil. Aşa se explică faptul că Liturghia este numită „teologie esenţială“, în sensul că uneşte dogma şi cultul, ambele de nedespărţit în conştiinţa Bisericii.[23]

În ultima vreme se constată tot mai clar o apetenţă pentru icoane. Sunt căutate, reproduse, iar mulţi pictori le imită. Dincolo de orice, această artă doreşte să ne transmită un mesaj, mai ales că trăim în ceea ce s-ar putea numi „timpul imaginilor“. Astăzi, oamenii nu mai citesc aşa de multe cărţi, cât mai degrabă se uită la televizor. Publicitatea şi indicatoarele stradale nu se mai realizează cu ajutorul inscripţiilor, ci al imaginilor. Din păcate, însă, oamenii, tot mai mulţi oameni, nu înţeleg semnificaţia imaginilor. La rândul lor, artiştii nu încearcă să exprime în picturile lor anumite adevăruri spirituale. În consecinţă, imaginile şi-au pierdut caracterul lor sfânt, devenind loc pentru tot felul de vulgarităţi şi imoralităţi. În acest context, verbul icoanelor este ca o voce în deşert, dar nu o voce fără ecou şi de neauzit.[24]

Omul de astăzi nu poate repudia modul de gândire „ştiinţific“, fără a-şi asuma riscul de a-şi renega propria cultură. Totuşi, dincolo de cunoaşterea ştiinţifică, subliniază Špidlík, există cunoaşterea religioasă.[25] Aceasta a fost visul dintotdeauna al lui Soloviev, şi anume să elaboreze pentru omul modern o nouă sinteză a celor trei tipuri de cunoaştere care s-au separat în civilizaţia europeană actuală. E vorba de cunoaşterea empirică, metafizică şi mistică. Din nefericire, oamenii de ştiinţă, filosofii şi misticii religioşi comunică tot mai puţin între ei, chiar dacă se află în căutarea aceluiaşi adevăr.

În prefaţa unei lucrări a lui Vladimir Zielinsky[26], marele teolog ortodox Olivier Clément afirma că „măreţia Ortodoxiei“ este starea ei permanentă de smerenie: ea porneşte de la metanoia, de la „întoarcerea la spirit şi la inimă“.[27] Tradiţia ortodoxă a căutat şi a reuşit tot timpul să unească sensul tainei şi pe cel al laudei ei. Spre deosebire de tradiţia latină, ea nu se preocupă preponderent de precizări, de definiţii; limbajul ei conduce mai degrabă spre tăcere şi comuniune. Nu conceptualizează, ci „deconceptualizează“ dogmă prin tăcere, prin negaţie şi antinomie, nu pretinde că a desluşit taina, misterul, ci conduce doar spiritul spre autodepăşire, într-o stare de

[23] *ibidem*, p. 109.

[24] *ibidem*, pp. 107 – 108.

[25] *ibidem*, pp. 132 – 133.

[26] Vl. Zielinsky, *Dincolo de ecumenism*, Ed. Anastasia, Bucureşti, 1998.

[27] O. Clément, *Cuvânt înainte* la Vl. Zielinsky, *op. cit*., p. 11.

extaz lucid şi de adoraţie. Icoana îşi descoperă propria cale spre Dumnezeu, o cale pe care cuvântul pare suspendat între tăcere şi slavă, devine „proslăvire“, nu „poate fi despărţit de frumuseţe“.[28]

Ortodoxia, subliniază Zielinsky, este „religia inimii“, o religie care îşi are „raţiunile“ ei, atât doctrinale, cât şi liturgice, raţiuni care nu tolerează nicidecum diviziuni între ceea ce se simte şi ceea ce se mărturiseşte, între ceea ce este slăvit prin tăcere şi ceea ce este slăvit prin rituri, gesturi, cuvinte. Exact cum spunea Pascal: „Inima Îl simte pe Dumnezeu, iar nu raţiunea. Iată ce este credinţa: Dumnezeu sensibil inimii şi nu raţiunii“.[29]

Papa Ioan Paul al II-lea susţinea, pe bună dreptate, că „politica Evangheliei este transcendenţa omului“ şi că „Biserica nu are nevoie, astăzi, de reformatori; ea are nevoie de sfinţi“.[30] Iar sfântul viitorului va fi un „sfânt al unităţii“, credincios propriei Biserici, dar de o asemenea intimitate cu Dumnezeu, încât să lichideze orice opoziţii, indiferent de natura lor.[31]

În fine, în relaţia cu noua Europă, Ortodoxia are experienţa contactului cu islamul. Timp de secole, în convieţuirea cu islamul, ortodocşii au trăit experienţe când fericite, când dureroase, experienţe ce pot fi foarte utile acesteia în noul mileniu. Aceasta nu înseamnă că Europa trebuie să devină un fel de „club creştin“, în pofida faptului că creştinismul rămâne pe mai departe sufletul Europei.

Societatea de azi exprimă tot mai mult o anume ambiguitate. Şi această ambiguitate a modernităţii şi postmodernităţii este legată nemijlocit de faptul că oamenii înţeleg tot mai puţin rădăcinile şi fundamentul real al ideii de libertate. Modernitatea a împins raţiunea umană la o emancipare fără limite, existând riscul, aşa cum afirmă actualul Papă, Benedict al XVI-lea[32], să devină ea însăşi una iraţională. Din păcate, idealul modernităţii este autonomia deplină a acestei raţiuni, o raţiune auto-suficientă, care se detaşează complet de originile sale, devenind totodată inumană şi ostilă creaţiei. Deşi este produsul spiritului european, continuă Papa, o asemenea raţiune trebuie considerată „post-europeană şi chiar anti-europeană“, pentru că nu se mai fundamentează pe respectul faţă de Dumnezeu şi pe valorile morale care provin din credinţa creştină. Este o raţiune care pune în valoare exclusiv drepturile omului, individului, ci nu şi pe acelea ale lui Dumnezeu.

---

[28] *ibidem*, pp. 11 – 12.

[29] Apud Vl. Zielinsky, *op. cit*., p. 112.

[30] *ibidem*, p. 10.

[31] *ibidem*, p. 20.

[32] Vezi Cardinal J. Ratzinger, *Europa - o moştenire care angajează responsabilitatea creştinilor*, în vol. *Cardinal J. Ratzinger, Damaskinos, Mitropolit al Elveţiei*, ed. cit., pp. 25 – 26.

Însuşindu-şi afirmaţia memorabilă a teologului protestant Rudolf Bultmann, potrivit căreia „un stat ne-creştin este posibil în principiu, dar nu un stat ateu“[33], actualul Papă afirmă că societatea occidentală este tot mai aproape de a trăi această experienţă. În opinia sa, o atare societate nu poate rămâne pe termen lung o societate solidă, tocmai pentru că-L exclude pe Dumnezeu din viaţa ei. O asemenea societate „se va deschide spre tiranie când va fi destul de obosită de anarhie“.[34]

Chiar dacă marxismul impus prin forţă s-a prăbuşit, ateismul practic şi materialismul sunt extrem de prezenţe în Europa de azi; fără a fi impuse, ele îl determină pe europeanul nostru de azi să trăiască şi să se comporte ca şi cum Dumnezeu nu ar exista. În acelaşi timp, se constată o anume căutare de experienţă religioasă, dar care nu are, de cele mai multe ori, nimic în comun cu Evanghelia. În consecinţă, Europa de azi se află în faţa sfidării de „a face o nouă opţiune pentru Dumnezeu“[35], pentru a nu fi absorbită de materialism, consumism şi nonsens. De altfel, ateismul zilelor noastre este un ateism în regim de pace, care nu este „împotriva“ lui Dumnezeu, ci care „Îl ignoră“ pe Dumnezeu.[36]

Este tot mai evident faptul că foarte multă lume azi este interesată preponderent de ceea ce poate realiza aici şi acum. Există o goană hedonistă, uneori ciudată, după o tot mai mare bunăstare materială, după confort, o preocupare obsesivă pentru frumuseţea fizică, o spaimă de îmbătrânire şi angoasă în faţa morţii. Viaţa şi preocupările spirituale au fost înlocuite de obsesia de a câştiga tot mai mulţi bani, de apetitul aproape incontrolabil după distracţii, de tirania modei ca mijloc de a te distinge de ceilalţi sau de a fi asemenea altora, etc.[37]

Maladia secularizării a modificat mentalităţile şi tradiţiile popoarelor europene, modul de a înţelege familia, iubirea, sexualitatea, dar mai ales raportarea la moarte şi eternitate. De altfel, pentru mulţi europeni, patrimoniul spiritual creştin nu mai reprezintă un punct de reper în viaţă, ci ceva desuet, fără vreo legătură cu noul profil al omului modern. Vidul afectiv şi intelectual ce se înfiripează într-o societate dominată tot mai mult de ideologia unică a pieţei, a ratingului, generează o carenţă profundă de motivaţie şi o plictiseală cumplită, dublate de o „cultură“

---

[33] R. Bultmann, *Das Evangelium des Johannes*, Göttingen, 1957, p. 511.

[34] Cardinal J. Ratzinger, *art. cit.*, pp. 19; 28 – 29.

[35] Pr. Teofil Tia, *Fotografia crizei valorilor: descreştinarea Europei contemporane. Analize şi terapii pastorale*, in vol. *Spiritualitate si consumism în Europa unită*, ed. cit., p. 439.

[36] Piersandro Vanzan, *Crisi della modernità e ambiguo ritorno del sacro*, în rev. *La Civittà Cattolica*, nr. 4/1995, p. 51.

[37] Teodor Baconsky, *Ispita binelui. Eseuri despre urbanitatea credinţei*, Ed. Anastasia, București, 1999, pp. 65 – 72.

narcisistă, căreia îi cad victime tot mai mulţi oameni, care pur şi simplu se abandonează iluziei şi fantasmagoriei.[38]

Şi în cultură, poate că într-un mod cu totul special în cultură, spiritul european a anihilat, încă de timpuriu, mentalităţile şi modalităţile de gândire medievală, orientate exclusiv „spre marea slavă a lui Dumnezeu“ (ad maiorem Dei gloriam); a creat, în schimb, o mulţime de opere şi stiluri cărora le sunt suficiente criteriile estetice, dar nu şi cele morale, încercând să-şi descopere sensul în ele însele. Desigur, dispreţul faţă de criteriile morale conduce astăzi, în special în Europa, la un evident conflict între valori. De pildă, arta, care dintotdeauna a fost chemată să-L preamărească pe Dumnezeu şi creaţia Sa, „nu a înflorit nicăieri mai variat decât în Europa şi nicăieri că aici arta nu s-a regăsit într-o poziţie mai profund îndepărtată de Dumnezeu, prin năzuinţa de a-şi fi sieşi suficientă“.[39]

Globalizarea, la rândul ei, ameninţă realmente patrimoniul culturilor lumii, conducând la o sărăcire şi o mutilare a naturii umane înseşi. Aşa cum afirma Claude Lévi-Strauss, „fiecare cultură reprezintă un capitol considerabil de bogăţie umană. Fiecare popor are un capital de credinţă şi de instituţii ce reprezintă, pentru ansamblul omenirii, o experienţă de neînlocuit. Atunci când omenirea se simte ameninţată de uniformizare şi monotonie, ea devine conştientă de importanţa valorilor diferenţiale. Ar trebui să renunţăm complet la a mai încerca să înţelegem omul, dacă nu recunoaştem că sutele, miile de popoare au inventat moduri originale şi diferite de a fi om. Fiecare ne aduce o experienţă a condiţiei de om, diferită de a noastră. Dacă nu încercăm să o înţelegem, nu vom reuşi să ne înţelegem pe noi înşine“.[40]

După cum dispariţia unui număr mare de specii animale sau vegetale se constituie într-o ameninţare la adresa patrimoniului biologic al planetei, tot la fel pierderea diversităţii culturale, provocată fie de omogenizarea artificială a culturilor naţionale, fie printr-o intoleranţă faţă de aşa-numitele „culturi minore“, înseamnă un mare pericol al modernităţii.[41]

Ortodoxia şi tipul de societate modelat de către această de-a lungul timpului se află în prezent sub impactul modernităţii şi al criteriilor de „eficacitate“ pe care aceasta le impune. Sociologia (post)modernităţii reliefează faptul că în momentul în care ansamblul vieţii sociale începe să fie dominat de către norme de eficacitate pragmatic definite şi impuse unor categorii

---

[38] Th. De Koninck, *Noua ignoranţă şi problema culturii*, Ed. Amarcord, Timișoara, 2001, p. 23; vezi și: Pr. Ioan Bizău, *Viaţa în Hristos şi maladia secularizării*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2002, p. 24.

[39] Cardinal Ch. von Schönborn, *Oamenii, Biserica, Ţara. Creştinismul ca provocare socială*, Ed. Anastasia, București, 2000, p. 49.

[40] Apud Th. De Koninck, *op. cit.*, p. 108.

[41] Pr. I. Bizău, *op. cit.*, pp. 26 – 27.

sociale cât mai largi, însoţite de o fragmentare a relaţiilor personale şi sociale, religia intră, şi ea, la rândul ei, într-o stare de „conflict“ cu modernitatea. Modernitatea, cel puţin în marile centre urbane, afectează viaţa religioasă tradiţională, oferind loc fragmentării şi căutărilor strict personale.

În acelaşi timp, pe măsură ce comunităţile rurale „tradiţionale“ încep să dispară, ca urmare a îmbătrânirii populaţiei, schimbării naturii ocupaţiei sau migraţiei masive, începe să se erodeze progresiv şi sentimentul atât de special al memoriei religioase ortodoxe.[42] Odată dispărută această memorie, tradiţie religioasă colectivă, începe secularizarea, care presupune o viaţă limitată exclusiv la ceea ce se poate dobândi şi se întâmplă aici şi acum, în afara oricărui Dumnezeu.

Deşi secularizarea este cu mult mai prezentă în Occident, totuşi inclusiv spaţiul ortodox începe să fie tot mai profund contaminat de germenii acesteia. Grecia este un exemplu în această privinţă. Aceasta, întrucât secularizarea nu înseamnă doar prezenţa tot mai scăzută a credincioşilor în viaţa Bisericii. De pildă, în ţările foste comuniste, cu unele diferenţe, secularizarea se exprimă prin corupţie, injustiţie, terorism de presă pus în slujba unor interese obscure, prosti-tuţie, avorturi la o scară foarte largă, copii abandonaţi, alcoolism, incultură religioasă, violenţă, criminalitate, etc. Este şi motivul pentru care cuvintele rostite de către Patriarhul Ecumenic Bartolomeu[43], cu circa un deceniu în urmă, privind Europa creştină răsăriteană rămân, cel puţin parţial, şi astăzi valabile: „În Europa răsăriteană, creştinii văd prăbuşindu-se culturile pe care credinţa lor le inspirase mai mult sau mai puţin, o întreagă artă de a trăi împreună pe care o distrug cu brutalitate banul, individualismul, un hedonism adeseori grosier. Aproape un secol, sau jumătate de secol de persecuţie au transformat Biserica într-un ghetou liturgic, în care credincioşii sunt mai degrabă «liturgizaţi» decât evanghelizaţi. Atunci Ortodoxia devine mai degrabă un semn de apartenenţă orgolioasă decât o credinţă personală plină de compasiune“.

Dincolo de toate acestea, chiar dacă procentul celor care participă efectiv la viaţa Bisericii nu este unul foarte mare, totuşi, cel puţin în România, Biserica este percepută în continuare drept cea mai credibilă dintre toate instituţiile naţionale. Nu întâmplător, un binecunoscut sociolog al religiilor, precum Jean-Paul Willaime[44], foloseşte expresia „diferenţă abisală“ atunci când compară situaţia existentă în ţările foarte secularizate din Occident, cum ar fi Franţa, şi ţările ortodoxe.

---

[42] M. Bănică, *op. cit*., p. 53.

[43] Apud O. Clément, *Adevăr și libertate. Ortodoxia în contemporaneitate. Convorbiri cu Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I*, Ed. Deisis, Sibiu, 1997, p. 137.

[44] Jean-Paul Willaime (ed.), *Des maîtres et des dieux-écoles et religions en Europe*, Paris, 2005, apud M. Bănică, *op. cit*., p. 87.

Mai mult decât atât, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Părinte Daniel[45], apreciază că, dincolo de părţile ei negative, secularizarea poate reprezenta o şansă pentru un nou început, pentru o reînnoire a credinţei. Secularizarea obligă Biserica să-şi reînnoiască viaţa spirituală şi sacramentală, să devină mai responsabilă pentru destinul lumii, mai sensibilă la prezenţa lui Hristos în lume, în eforturile pe care societatea ar trebui sau trebuie să le facă pentru dreptate, libertate şi demnitatea omului. Iar dacă Biserica este, uneori, desconsiderată şi marginalizată, în această situaţie ea are marea şansă de a-i înţelege cu mult mai bine pe toţi aceia care sunt abandonaţi, marginalizaţi sau aflaţi la periferia societăţii, contaminată de secularism. În această situaţie, lumea este chemată la o şi mai multă sfinţenie a vieţii, la o mai profundă spiritualitate, înţelepciune şi spirit de jertfă.

În noul context creat, Uniunea Europeană va trebui să acorde o atenţie deosebită respectului identităţii şi specificului cultural şi spiritual al fiecărui popor. Nordul predominant protestant şi sudul catolic prezintă trăsături relevante şi semnificative pentru Uniunea Europeană, în vreme ce Ortodoxia dispune la rândul ei de o moştenire culturală şi spirituală proprie, dar de aceeaşi sorginte creştină. Pătrunsă de marile taine ale dogmelor trinitare şi hristologice, ca moştenitoare a tradiţiei patristice, Ortodoxia are o structură spirituală proprie, fiind preocupată în special de realităţile vieţii duhovniceşti şi de relaţiile ei inter- şi intra-personale şi umane. Trăsătura fundamentală a Ortodoxiei este comuniunea, îndreptată atât spre interior, cât şi spre exterior.

Ceea ce doreşte Biserica Ortodoxă de la Uniunea Europeană este să respecte şi să încurajeze pe mai departe diversitatea religioasă şi culturală, să respecte specificul Bisericilor şi comunităţilor religioase[46], să încurajeze dialogul între Biserică şi instituţiile europene.[47] România, alături de alte state comunitare, cum ar fi Germania, Franţa, Regatul Unit al Marii Britanii, Italia, Spania, Danemarca, Austria, şi-a reglementat relaţia cu Bisericile şi celelalte culte prin Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă şi regimul general al cultelor din România.

Marile schimbări din Europa de azi şi din întreaga lume obligă Ortodoxia să apeleze mai mult la calea dialogului în toate domeniile, fireşte fără a-şi trăda propria identitate. E un drum pe care polemica, apologia unilaterală şi acuzaţiile reciproce ar putea lăsa treptat, cu siguranţă, locul

---

[45] Daniel Ciobotea, *Confessing the Truth in Love. Orthodox Perceptions of Life, Mission and Unity*, Ed. Trinitas, Iași, 2001, pp. 140 – 143.

[46] Anca Manolescu, *Europa și întâlnirea religiilor. Despre pluralismul religios contemporan*, Ed. Polirom, Iași, 2005, p. 205.

[47] R. Carp, *Dumnezeu la Bruxelles. Religia în spatiul public european*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2009, pp. 101 – 117.

unei mărturii creştine comune, într-o lume tot mai secularizată, o lume care caută noi forme de „comuniune“, dar fără Hristos.

Reperele Ortodoxiei în noua Europă, subliniază Patriarhul Daniel[48], trebuie actualizate, în sensul că e nevoie de „o reflexie teologică profundă privind legătura dintre etică şi politică, dintre spiritual şi social, dintre naţional şi universal, dintre local şi global, dintre urban şi rural. O atenţie deosebită trebuie acordată reflexiei comune privind natura şi finalitatea libertăţii, precum şi asupra relaţiei dintre libertate şi responsabilitate în societatea de azi, şi mai ales dintre libertatea individuală şi solidaritatea socială“.

Desigur, toate aceste consideraţii privind rolul şi rostul Ortodoxiei în Europa de azi şi de mâine trebuie corelate cu experienţa celor două milenii de viaţă creştină, pentru a înţelege mai bine perspectivele mileniului al III-lea.[49] Primul mileniu de viaţă creştină ne-a arătat ce înseamnă o relaţie armonioasă între Dumnezeu, om şi lume cu ajutorul marilor Părinţi greci şi latini ai Bisericii. Al doilea mileniu a abandonat această bază sau a raportat-o unilateral la Dumnezeu în primele cinci veacuri, iar în ultimele cinci veacuri la „omul independent“ de Dumnezeu cu impulsul oferit în special de perioada iluminismului.

În fine, mileniul în care deja am intrat ar trebui să aibă misiunea de a-l elibera pe om de cultul înrobitor al independenţei lui şi să-i deschidă o nouă cale în relaţia sa cu Dumnezeu şi lumea. În acest context, Ortodoxia are nevoie să reînnoiască relaţia ei cu Părinţii Bisericii, punându-l astfel din nou în legătură pe om cu Dumnezeu şi cu lumea. Doar astfel va lua sfârşit drama apostazierii omului faţă de Dumnezeu, care a determinat implicit drama relaţiei cu lumea. Urmările acestei apostazieri reprezintă o experienţă dintre cele mai dureroase ale omului contemporan, în sensul că se află într-o permanentă căutare identitară, dar nu se mai regăseşte (*va urma*).

---

[48] Daniel Ciobotea, *Relațiile Stat – Biserică (tradiție și actualitate)*, în vol. *Libertatea religioasă în contextul românesc şi european*, Ed. Bizantină, Bucureşti, 2005, p. 15.

[49] D. Papandreou, *Biserică, societate, lume*, ed. cit., p. 44.

Harismele mamei creștine

Prof. *Maria Amalia Popescu*
Școala Gimnazială Nr. 1 Perișoru, jud. Călărași

Prin harisme (lat. charismata, gr. charisma) înţelegem acele daruri, vocaţii sau facultăţi pe care Duhul Sfânt le împărtăşeşte în mod personal fiecăruia de la mirungere şi până la sfârşitul vieţii, folosindu-le tocmai în vederea ajungerii la asemănarea cu Dumnezeu.

O femeie harismatică, iluminată de Dumnezeu primeşte titlu de ,,ammas'' sau ,,maică duhovnicească'', participând la răspândirea învăţăturii dumnezeieşti. Aşadar, chemarea femeii, valabilă până la sfârşitul veacurilor, se referă la a-L naşte pe Hristos în lume, după cum ne spune Sf. Ap. Pavel: ,,fiecare, în chemarea în care a fost chemat, în aceasta să rămână."(Cor. VII,20)

Creştinismul a sădit în sufletul femeii un element bărbătesc ,,**curajul''** nu pentru a face din femeie bărbat, ci pentru a împrumuta curajul bărbătesc, spre a fi cu totul altfel decât acesta, aşa cum spune Fericitul Augustin depre mama sa: ,,o femeie delicată, dar bărbătească în credinţa ei.''

În antichitate, curajul era calea de mijloc dintre cutezanţa oarbă şi frică sau laşitate, pe când în creştinism nu este atât o tărie în faţa pericolelor externe ale vieţii, cât mai ales o statornicie sufletească în înfruntarea greutăţilor întâmpinate în făptuirea binelui, sau în purtarea crucii. Acesta a zămislit în inima femeii perseverenţa şi încrederea în Dumnezeu. Prin această harismă ea a reuşit să-şi biruiască instinctul şi sentimentul matern, având putere să privească la martiriul propriilor fii.

Curăţia lăuntrică a sufletului o înfrumuseţează şi în exterior, iar dragostea cea dumnezeiască îi îndulceşte chiar şi înfăţişarea. Frumuseţea interioară sfinţeşte pe om, iar în afară înfrumuseţează ş-acele haine uzate de vreme.

Unul din darurile pe care Dumnezeu îl oferă celor ce-l cer cu osârdie, cu iubire şi lacrimi este **înţelepciunea**. Mama creştină este **înţeleaptă**, ştie cum să umble pe cărările mântuirii, căci se adapă din înţelepciunea divină. Aceasta o ajută să facă voia cea sfântă şi să găsească cea mai potrivită cale pentru a o împlini; o ajută să se cunoască pe sine, să-şi vadă micimea şi să se îngrijească de mântuirea sufletului. Înţelepciunea îi grăieşte numai adevărul, îi limpezeşte mintea să priceapă că toată truda ei pe pământ este zădărnicie şi goană după vânt, praf şi cenuşă.

Înţelepciunea o sfătuieşte cum să se elibereze din robia păcatului şi a morţii, pentru a dobândi mâtuirea sufletului, viaţa veşnică şi fericită în Dumnezeu.

În atitudinea sa, ea caută să fie înţeleaptă ca şerpii şi blândă ca porumbeii, să se ferească de înţelepciunea lumească care urmăreşte cele trupeşti; strădania ei se concentrează în a urma înţelepciunea duhului, care este viaţă şi pace. Ea este urmaşa femeilor mironosiţe, fiica Învierii, roaba Domnului, candela credinţei, sufletul familiei. O găsim în biserică, la rugăciune, la post, la lucru, la milostenie, la citirea cărţilor bune, la îngrijirea bolnavilor, la toate, gata oricând să renunţe la sine; menţine căldura duhovnicească a credinţei, a răbdării, a dragostei, a împăcării în familie, societate, biserică şi caută neîncetat să se oglindească în virtuţile celorlalţi pentru a se zidi sufleteşte, dar şi-n defectele lor, căci aceasta o ajută să le vadă pe ale sale şi să le îndrepte.

O altă harismă a femeii este aceea de a fi **„lumina lumii''**şi **„sarea pământului.''** În calitate de posesoare a „cuvântului vieţii'' trebuie să se poarte astfel încât, prin mortificarea patimilor din viaţa sa, să confirme nădejdea în viaţa veşnică, să nimicească uneltirile aceluia care are stăpânire asupra morţii, iar cinstea şi corectitudinea să le împlinească în toate.

Blândeţea şi smerenia sunt nişte flori rare care răsar din răbdarea necazurilor şi din nădejde; blândeţea se naşte după ce prin răbdare a fost eliminată patima mâniei. Femeia nu este blândă atunci când suferă în tăcere nedreptatea celor puternici, ci atunci când se pleacă, când e nedreptăţită de cei ce par mai mici ca ea. După cum apa aruncată pe foc a stins de multe ori focul, aşa şi un cuvânt spus cu blândeţe stinge o mânie mai aprinsă decât cuptorul; ce este apa pentru foc, aceea e blândeţea pentru mânie. Blândeţea nu este bună totdeauna, ci doar atunci când împrejurarea o cere, iar dacă împrejurarea nu o cere, blândeţea ajunge slăbiciune, iar mânia nesocotință. Cu smerenia, mama creştină pune începutul urcuşului duhovnicesc, al înnobilării şi-mbunătăţirii vieţii sale, iar cu dragostea deschide şi altora acest drum pe care nu trebuie să-l parcurgă singură. Precum lumina zorilor premerge soarelui, aşa blândeţea e înainte-mergătoare smereniei. Graţie acesteia, mama creştină rămâne neafectată de supărările ce i le produce aproapele şi se roagă sincer pentru el, pare o stâncă ce se ridică deasupra mării mâniei, rămânând neclintită de valurile ei. Prin blândeţe, femeia creştină se apropie de iubire, de simplitate; sufletul ei blând nu se tulbură şi nu trece de la o stare la alta.

Prin smerenie viaţa ei e mai uşoară şi fericită şi totul devine dulce inimii sale. Sufletul acesteia doreşte pentru oricare mai mult bine decât pentru sine, se bucură când vede pe alţii într-o situaţie mai bună ca a sa şi se întristează când îi vede suferind. Sufletul mamei creştine este ca marea; dacă arunci o piatră în mare, ea tulbură o clipă faţa apei, apoi se scufundă-n adâncuri. Astfel sunt înghiţite și necazurile în inima ei.

Mama care a atins smerenia lui Hristos doreşte statornic să i se facă reproşuri, primeşte cu bucurie ocările şi se întristează când este lăudată. ,,Căci precum în trupul omenesc capul este stăpânul şi conducătorul, aşa este şi smerenia; ea stăpâneşte, împărăţeşte, totul îi este supus şi totul depinde de împărăţia ei supremă, căci, dacă smerenia cucereşte lumea, cu atât a cucerit ea mai mult inima lui Dumnezeu.'' Mama creştină ştie că nu se poate să se facă cineva smerit fără numai prin iubirea celor sfinte şi dumnezeieşti şi prin dispreţuirea celor din această lume.

Observăm cum astăzi nimic nu este mai străin decât smerenia şi ascultarea, căci fiecare se crede ,,stăpân pe sine'', făcând ceea ce vrea.

Omul îşi doreşte o smerenie care să corespundă duhului şi stăpânitorului acestei lumi. În această smerenie se vede lepădarea de Dumnezeu. Făţărnicia şi cugetarea trupească propovăduiesc o smerenie drăcească, întâlnită la tot pasul, căutând pe cine să înghită.

Simplitatea este o deprindere invariabilă a sufletului. Prin aceasta mama creştină uită de sine, de orgoliu, de temeri, de griji, căci îi încredinţează lui Dumnezeu toate, iar toată grija cea lumească o leapădă de la sine, predându-se cu totul voii Sale. Ea nu-şi acodă atenţie, nu se preface, nu se preocupă de reputaţia şi imaginea sa, este fără răutate şi fără viclenie. Ştie să transforme în bine şi urâtul şi răul, şi are totdeauna gânduri bune pentru ceilalţi, văzându-i buni. Mama care a dobândit simplitatea şi curăţia lăuntrică vede lucrurile suprafireşti ca fiind foarte simple. E fericită în momentul în care reuşeşte să-şi simplifice viaţa şi să se elibereze de tumultul greutăţilor, scăpând de stresul înfricoşător al zilelor noastre. Simplitatea ei, şi orice înfruntare corectă a lucrurilor, porneşte de la cuvintele Mântuitorului ,, Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu.''

Pentru ca harul să se sălăşluiască în inima sa trebuie să existe înăuntru lipsă de vicleşug. În momentul în care va înainta în simplitate şi curăţie, împreunată cu evlavie şi credinţă puternică va junge să se învrednicească mai apoi de experienţe dumnezeieşti, fără să cunoască tainele lui Dumnezeu, fără să deţină noţiuni în domeniu. Astfel, se sălăşluieşte într-însa Sfânta Treime şi, cu dumnezeiasca luminare, găseşte cu uşurinţă cheile înţelesurilor dumnezeieşti, tâlcuindu-le în Duhul lui Dumnezeu cu uşurinţă, fără durerea de cap a femeii intelectuale moderne. Este stăruitoare în a face binele, aşa cum necontenirea picăturii biruieşte firea cea vârtoasă a pietrei şi e gata a suferi în orice clipă pentru Hristos, pentru familia ei, căci fără suferinţă, nici coroane, fără luptă nici răsplată, fără mâhnire nici odihnă.

Fiecare faptă a sa, pentru a fi plăcută lui Dumnezeu, şi fiecare virtute, pentru a fi cu adevărat virtute, are nevoie de discernământ. **Discernământul** este ,,sarea virtuţilor'', conform învăţăturilor Mântuitorului, ,,orice jertfă va fi sărată cu sare''(Mc.9, 49). Ea trebuie să ţină cont de puterile pe care le are şi de starea sa duhovnicească, căci, dacă va întrece măsura, va ajunge să nu mai poată face nimic, lucru ce-i va păgubi întreaga viaţă duhovnicească. Sfinţii Părinţi ne spun că

tot ce este peste măsură este de la diavol. Aşadar, mama creştină este atentă în permanenţă să nu-şi depăşească propria rezistenţă, să se jertfească cu discernământ. Discernământul nu are măsură, limite şi reguli, îl are şi pe mult, şi pe puţin, îl are şi pe da, cât şi pe nu. Unei maici care are discenământ nu este nevoie sa-i spui ce să facă şi cum să vorbească, deoarece gândeşte întotdeauna duhovniceşte, niciodată nu va putea avea discernământ duhovnicesc, de nu va avea în viaţa sa şi înălţime, luminare duhovnicească şi, fără acestea două, nu va putea fi de folos aproapelui; trebuie să fie atentă la discernământul cu care lucrează virtutea.

Nobleţea o ajută să se prindă în mreaja lui Hristos, nefiind vreo altă posibilitate de a spori în viaţa duhovnicească. O maică cu suflet nobil are pretenţii doar de la sine, şi nu de la semeni, se jertfeşte pentru ceilalţi, fără să aştepte vreo răsplată în schimb, are simplitate, smerenie, cinste, într-un cuvânt am putea spune că le are pe toate. Nobleţea n-o dă strălucirea avuţiilor, nici prisosul bunurilor, ci blândeţea şi dragostea felului de a fi.

Nobleţea duhovnicească are dreptate duhovnicească, are harul lui Dumnezeu şi, ca s-o dobândească, mama creştină se mişcă cu râvnă curată, smerit, căci astfel ea ştie că se poate înrudi cu Dumnezeu.

Esenţa plină de evlavie a bunătăţii unei maici o reprezintă **mărinimia.** Această calitate ne dezvăluie o inimă plină de nobleţe duhovnicească, de sensibilitate şi recunoştinţă către Dumnezeu şi semeni. O mamă mărinimoasă se mişcă în spaţiul ceresc al doxologiei, primeşte cu bucurie necazurile şi încercările vieţii, dând slavă pentru ele, ca şi pentru binecuvântări. Este mişcată de orice gest de bunătate din partea celorlalţi, străduindu-se să-l răsplătească, însă, orice ar face, are sentimentul că nu îi poate răsplăti vreodată. Cel ce o nedreptăţeşte, de fapt pe Hristos nedreptăţeşte, El fiind mereu prezent în inima sa. În milostenie se oglindeşte această harismă. Pentru femeia creştină **milostenia** e doctoria păcatelor, leacul curăţării murdăriei din inimă şi scara care duce la cer.

Leacul cel mai puternic care o ajută să treacă prin încercările grele ale vieţii este **răbdarea.** Hristos n-a arătat lumii altă cale de mântuire decât cea a răbdării, zicând: ,,Cel ce va răbda până la sfârşit, acela se va mântui.''(Mc.13, 13, Mat. 10,22). Mama creştină ştie că-n toate întreprinderile sale nu este de ajuns numai ,,a voi,'' ci trebuie şi ,,a face''; îşi uneşte voinţa cu faptele, se osteneşte având împreună lucrător pe Dumnezeu. E plină de vigoare şi de dăruire.

Celor deja amintite li se pot adăuga nevinovăţia, iubirea, abnegaţia, devotamentul ,spiritul de sacrificiu, tandreţea, modestia, sensibilitatea, frumuseţea lăuntrică. Femeia iubitoare nu ştie ce înseamnă interesul, invidia, deoarece binele aproapelui este şi al său; astfel prin iubire ea devine încet, încet înger. Pentru a dobândi aceste harisme e necesar să îşi folosească din plin capacitatea naturală de a deosebi binele de rău. După cum o fântână are apă mai curată şi izvor mai bogat, dacă

adeseori se scoate dintr-însa toată apa, iar dacă nu se scoate seacă, tot astfel şi harismele fiind mereu scoase din suflet prin practicare, izvorăsc şi mai mult.

BIBLIOGRAFIE:

Bria, pr. prof. dr. Ion , *Dicţionar de teologie ortodoxă*, Ed. ISMB, Bucureşti, 1984

Cornea, I Neli, *Femeia*, Tipografia H. Margulius, Bacău, 1996

Eraclide, Constantin, *Femeia şi misiunea ei în familie şi societate*, Tipografia Ion Weiss, Bucureşti, 1870

Evdokimov, Paul, *Femeia şi mântuirea lumii*, Christiana, Bucureşti, 1995

Ghibănescu, Gheorghe, *Educaţia actuală a femeii române*, în Românul, febr. 23, 1887

Manolache, Anca, *Problematica feminină în Biserica lui Hristos*, Ed. Mitropoliei Banatului, Timişoara, 1994

Posibilitățile de dezvoltare profesională oferite de eTwinning

Prof. *Antonia Silaghi*
Liceul Teoretic *„Constantin Șerban”* Aleșd

Platforma eTwinning, lansată în 2005 ca parte a platformei de eLearning a Comisiei Europene, a devenit parte integrantă a programului Erasmus + Programul Uniunii Europene pentru Educație, Formare, Tineret și Sport.

Platforma dă posibilitatea cadrelor didactice şi şcolilor din Europa şi statele care au statut de colaborare în domeniul educaţiei cu acestea, precum Georgia, Azerdbaijan, Turcia, Armenia şi Tunisia, să dezvolte proiecte online de colaborare educaţională. De asemenea, platforma oferă posibilitatea, cadrelor didactice, de a participa la webinare, seminarii şi evenimente de formare profesională, atât online cât şi face to face, prin evenimentele de formare pe care Agenţiile Naţionale le oferă.

Sunt membră eTwinning din anul 2009 când am aflat pentru prima oară de această platformă. Tot în anul 2009 am desfăşurat primul proiect eTwinning în colaborare cu 20 de şcoli din Europa şi peste 50 de parteneri, proiect numit ***Wedding Tradition***, care a primit Certificatul de calitate European.

Datorită proiectelor desfăşurate, a evenimentelor de formare la care am luat parte de-a lungul timpului, a diseminării informaţiilor despre oportunităţile oferite de această acţiune, în anul 2013 am obţinut titlul onorific de Ambasador eTwinning România, titlu reînnoit în acest an.

Pe baza acestei distincţii, mi-am depus candidatura pentru participarea la Atelierul de dezvoltare profesională dedicat ambasadorilor eTwinning, care a avut loc în perioada 29 septembrie-1 octombrie 2016 în Rhodos, Grecia. Am participat patru ambasadori din partea României, în persoana mea, şi a doamnelor Daniela Bunea, Dumitra Bălan şi Grigore Gherghiţa.

Pe parcursul celor 3 zile de formare am participat la o serie de workshop-uri în funcţie de nevoile de formare a fiecăreia dintre noi. Acestea au fost foarte variate cuprinzând o gamă largă de teme referitoare la proiectele online desfăşurate pe platformă:

Organizarea twinspace-ului - Colaborare și comunicare în eTwinning - Consolidarea profilului școlii - Cum motivăm profesorii pentru a participa la proiectele eTwinning - Evaluarea proiectelor eTwinning. Criterii pentru obținerea certificatelor de calitate - Comunități de învățare

și practică - Siguranță și reguli de conduită în proiectele online - Proiecte bazate pe învățare- eTwinning - eTwinning live - Bune practici ale ambasadorilor eTwinning - Organizarea webinarelor online - Strategii pentru îmbunătățirea proiectelor eTwinning.

Personal am participat la următoarele workshop-uri: *eTwinning live -Organizarea webinarelor online -Evaluarea proiectelor eTwinning -Bune practice ale ambasadorilor.* Am ales aceste ateliere de lucru deoarece consider o oprtunitate deosebită pentru profesori, realizarea webinarelor online, prin acestea putând explica conţinuturi elevilor, pot face o temă interactivă şi o dezbatere online cu elevii, pot crea evenimente online care să susţină învăţarea sau să aibă rol de evaluare a unor conţinuturi predate, toate acestea făcând procesul instructiv- educativ mult mai atractiv pentru aceştia. Evaluarea proiectelor mi s-a părut la fel de atractivă, deoarece este foarte important ca înainte de a realiza un proiect, să gândim din punctul de vedere al evaluatorului de proiecte şi astfel să putem puncta cât mai bine acele detalii care fac un proiect să fie apreciat.

La final, am asistat la o expunere de bune practici ale ambasadorilor cu experienţă, de unde am învăţat multe lucruri utile.

În calitate de cadru didactic, lansez colegilor mei invitaţia de a deveni membri eTwinning, deoarece le oferă o serie de resurse educaţionale şi un spaţiu pe care-l pot integra în procesul instructiv-educativ, astfel încât să fie plăcut şi util, elevilor. Ca ambasador eTwinning, invit profesorii să se înscrie pe această platformă, să demareze proiecte, să obţină certificate de calitate şi să devină la rândul lor ambasadori, deoarece dezvoltarea profesională contribuie la creşterea calităţii muncii pe care o desfăşurăm.

SECȚIUNEA ELEVI

Lucrări participante la concursul interdisciplinar interjudețean **„Creștinul acasă, la școală, în biserică și în comunitate” - secțiunea creație literară,** *cuprins în* ***Calendarul Activităților Educative Interjudețene și Regionale a Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice*** *pe anul 2016*

Creștinul în societate

Adelina Calim – clasa a X-a
Prof. îndrumător *Adina Bărbuș*
Colegiul Național *„Doamna Stanca”* Satu Mare

Biblia ne spune că Dumnezeu doreşte ca fiecare dintre noi să cunoaştem adevărul, să-L primim în sufletele noastre pe Domnul Iisus Hristos, să fim fii ai Bisericii şi să împlinim voia Sa pe pământ.

Dumnezeu doreşte ca toţi oamenii să împlinească Porunca Iubirii, adică să trăiască în dragoste faţă de Dumnezeu şi faţă de aproapele lor. În realitate, majoritatea oamenilor nu vor să accepte această voie a lui Dumnezeu. Nu vor să intre în Biserică şi refuză să accepte purtarea de grijă a lui Dumnezeu în vieţile lor. Rezultatul este o viaţă de neascultare.

Această atitudine a împărţit oamenii în două categorii: împărăţia lui Dumnezeu şi împărăţia lumii sau a celui rău. În primul rând, datorită faptului că nu L-au primit pe Hristos ca Domn şi Mântuitor, cei din împărăţia lumii se vor împotrivi celor ce nu sunt asemenea lor. Astfel, împărăţia lumii nu va privi cu simpatie către cei din împărăţia lui Hristos. Pe alocuri, această lipsă de simpatie se poate transforma într-o veritabilă persecuţie.

Orice om se comportă asemenea lui Hristos, într-o mică măsură sau într-o măsură mai mare. În pofida acestui fapt, de multe ori de-a lungul istoriei , Biserica a fost destul de puternică pentru a influenţa societatea să adopte multe principii extrase din Cuvântul lui Dumnezeu. Aceasta a făcut ca tensiunile dintre cele două tabere să se atenueze.

Au existat situaţii în care Biserica a fost mai puternică decât Statul. Oficial, statul a pus la dispoziţia Bisericii forţa şi mijloacele de constrângere pentru „păstrarea credinţei adevărate" şi pentru pedepsirea ereticilor. Acesta este sistemul sub care a apărut şi funcţionat Inchiziţia.

Fiecare credincios în Iisus trebuie să fie o parte activă în societatea din jur, fiind mereu în legătură cu prietenii şi vecinii lui. Iisus a dat poruncă Sfinților Apostoli : „Mergeți în toată lumea şi propăvăduiţi Evanghelia la toată făptura, Cel ce va crede şi se va boteza ,se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi." (Marcu 16,15-16) Dumnezeu doreşte ca fiii şi fiicele Lui să strălucească în lume, răspândind aici cunoaşterea mântuitoare despre Hristos şi despre voia lui Dumnezeu.

Creştinul adevărat, individual acţionează ca un antibiotic spiritual care combate prin exemplul personal şi prin Evanghelie toate relele produse în societate de păcat.

Fiecare creştin este mai mult decât se poate manifesta în viaţa colectivă a Bisericii. Fiecare creştin trebuie să lupte împotriva sărăciei celor din jur ,împotriva criminalităţii, împotriva necinstei, a beţiei, a prostituţiei şi a altor rele asemănătoare acestora.

Creştinii trebuie să activeze pentru îmbunătăţirea sistemului de învăţământ şcolar. În concluzie, fiecare cetăţean al împărăţiei lui Hristos trebuie să se comporte în societatea în care trăiește ca un suflet dispus să rabde și să se jertfească.

Creștinul în școală și în societate

Daniela Olah – clasa a X-a
Prof. îndrumător *Adina Bărbuș*
Colegiul Național *„Doamna Stanca”* Satu Mare

Copiii nu trebuie încurajaţi doar spre a obține rezultate bune la învăţătură, ci în primul rând să aibă o bună purtare şi credinţă în Dumnezeu. Mintea şcolarilor trebuie educată în aşa fel încât să nu piardă încredinţarea că prima noastră datorie este de a plăcea lui Dumnezeu şi de a fi uniţi, legaţi de Biserică, căci Biserica este viaţa lui Dumnezeu întinsă în oameni.

Astfel, avem exemplul Sfinţilor Trei Ierarhi: au fost daţi de părinţi la cele mai înalte şcoli , dar în primul rând s-au adâncit în cercetarea Sfintei Scripturi.

Eu cred că religia nu ar trebui privită în şcoală ca o materie secundară şi lipsită de importanță, pentru că aceasta este ştiinţa mântuirii. Este dureros să vedem progrese doar în tehnică și în alte domenii şi un regres în cunoaşterea lui Dumnezeu.

Avem nevoie de o învăţătură care să pregătească sufletele pentru dobândirea veşniciei. Aceasta înseamnă că o primă datorie a elevului este să înveţe, dar într-o ordine firească: mai întâi pentru viaţa veşnică şi apoi pentru viaţa trecătoare. Apoi, la şcoală, copilul vine în contact cu profesorii şi cu ceilalți elevi. Faţă de fiecare are îndatoriri diferite: faţă de profesor - ascultare, dragoste, respect, recunoștință, iar faţă de colegi — înțelegere,ajutor,răbdare,compasiune etc.

La școală, copilul poate fi observat după mai multe manifestări:

a) Dacă se mândreşte cu haine scumpe, la modă, faţă de cei care nu au, ar trebui să-şi amintească faptul că Iisus s-a născut în iesle şi a fost îmbrăcat în scutece sărace;

b) Dacă dispreţuieşte pe colegii mai săraci ca el sau pe cei ai căror părinţi au o meserie mai puţin importantă decât a părinţilor lui, acesta trebuie să se gândească la faptul că Iisus şi ocrotitorul lui, Iosif era un simplu tâmplar;

c) Dacă se laudă cu calităţile pe care le are este mai bine să fie recunoscător lui Dumnezeu pentru ele.

Dar, cel mai nefericit om este cel care îşi ascunde credinţa faţă de Dumnezeu ,căruia îi e ruşine cu El. Un adevărat creştin îşi mărturiseşte credinţa oriunde s-ar afla. Un adevărat iubitor de Dumnezeu îl poartă pe Acesta în suflet întotdeauna.

A fi creştin înseamnă să te rogi atât acasă, cât şi în Biserică şi la şcoală, să te comporţi după voia lui Dumnezeu atât la şcoală cât şi în societate, chiar dacă alţii te vor critica. Elevii să înveţe să fie îngăduitori cu neputinţele celorlalţi şi să nu pârască greşelile lor. Poate că în zilele noastre e greu să vedem un elev care are comportamentul adevăratului creştin, dar nu e imposibil.Un elev care-L iubește cu adevărat pe Dumnezeu nu are nevoie să fie lăudat de nimeni, îngerul lui păzitor îl laudă la nesfârşit în faţa lui Dumnezeu.

Iată, deci, că orice creştin are o misiune sfântă în societatea în care trăieşte: de a o lumina cu bunătatea, cu cinstea, cu înţelepciunea lui: „Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încât să vadă faptele voastre cele bune."(Sfânta Scriptură)

Norme tehnice de redactare a materialelor destinate publicării în revista „Dascălul creştin”

Materialele şi studiile trimise spre publicare trebuie să fie în conformitate cu normele ştiinţifice în vigoare.

Nu se vor publica materiale fără note bibliografice, bibliografie sau cu citări eronate.

Materialele pentru publicare vor fi trimise prin e-mail la adresa: dascalul.crestin@yahoo.com.

Pentru culegerea materialului se va utiliza editorul de texte Microsoft Word.

Nu se acceptă lucrările culese fără diacritice.

Setarea paginii: format A4, având următoarele margini: sus – 2 cm; jos – 2 cm; stânga – 2 cm; dreapta – 2 cm.

Textul de bază va fi cules cu fontul Times New Roman, corp 12, justify, la un rând şi jumătate (1.5 lines), iar notele bibliografice cu fontul Times New Roman, corp 10, la un rând (single); titlul cu fontul Times New Roman, corp 14, centrat (center), îngroşat (bold), iar numele şi prenumele autorului vor fi trecute la un rând sub titlu cu font Times New Roman, corp 12, aliniat la dreapta (align right), înclinat (italic). Sub numele autorului se va trece instituţia de învăţământ la care autorul activează cu fontul Times New Roman, corp 12, aliniat la dreapta (align right).

Paragrafele se vor distinge prin indentarea primului rând, și prin distanţare de paragraful anterior (6 pt.)

Indentarea primului rând al paragrafului se va face cu tab, nu cu spaţii.

Semnele de punctuaţie (. , ; : ! ? …) nu vor fi precedate de spaţiu, dar vor fi urmate de spaţiu.

După ghilimelele şi parantezele de deschidere nu se introduce spaţiu; ghilimelele vor fi „…“.

Pentru inserarea fracţiilor, formulelor matematice, ecuaţiilor, folosiţi editorul de ecuaţii al Microsoft Word.

Notele bibliografice vor fi inserate cu comanda *Insert Footnote* şi vor apărea la subsolul paginii. La finalul studiului nu se va mai indica bibliografia folosită, deoarece lucrările folosite apar în cadrul notelor de la subsol.

Notele bibliografice vor avea următorul format:

- Pentru cărţi:
  - Prenumele şi numele autorului,
  - Titlul lucrării (scris cu caractere italice)
  - Volumul (dacă este cazul)

- Ediţia lucrării (dacă e cazul)
- Traducătorul cărţii
- Editura la care apare cartea
- Localitatea şi anul apariţiei cărţii
- Pagina citată

Exemplu:

Henri-Irénée Marrou, *Biserica în antichitatea târzie (303-604),* ed. a II-a, trad. Roxana Mareş, Ed. Teora, Bucureşti, 1999, pp. 26-30.

- Pentru articole şi studii:
  - Prenumele şi numele autorului
  - Titlul articolului sau studiului (scris cu caractere italice)
  - Numele revistei în care apare articolul sau studiul
  - Numărul revistei şi anul apariţiei
  - Editura, localitatea şi anul apariţiei publicaţiei
  - Pagina citată

Exemplu:

Bogdan Popescu, *Simfonia bizantină. Eusebiu de Cezareea şi Sfântul Ioan Hrisostom,* în Orizonturi teologice, anul III, nr. 4/octombrie-decembrie 2002, Ed. Universităţii din Oradea, Oradea, 2002, p. 179.

Precizarea paginii: „p.“ când este vorba despre o singură pagină, „pp.“ când este vorba despre mai multe. Indicaţiile în latină (*idem, op. cit., ibidem, sqq.* etc.) vor fi trecute cu caractere italice.

În redactarea materialelor va fi folosit sistemul ortografic cu „â“ şi „sunt“, precum şi normele ortografice impuse de *Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române,* Editura Academiei Române, Bucureşti, 2005.

Lista de abrevieri uzuale:

cf. = confer (compară)

e.g. = exempli gratia (de exemplu)

ed. (ediţia, editor; plural: eds)

et al. = et alii (şi alţi autori)

sq./sqq. = sequens (şi pagina/paginile următoare)

ibid. = ibidem (în acelaşi loc; se foloseşte într-o trimitere care urmează imediat după o altă trimitere la aceeaşi operă; este urmată de numărul paginii la care se trimite)

id. = *idem* (acelaşi; se foloseşte într-o trimitere care urmează după o alta în care s-a folosit *ibid*., atunci când se trimite la aceeaşi operă, aceeaşi pagină; nu mai este urmată de numărul paginii)

i.e. = *id est* (adică)

infra (mai jos)

ms. = *manuscriptum* (manuscris; plural: *mss.*)

op. cit. = *opere citato* (opera citată)

loc. cit. = *loco citato* (similar cu *op. cit.*, dar folosit numai atunci când trimiterea este la aceeaşi pagină ca în trimiterea anterioară)

passim (pe alocuri)

supra (mai sus)

vol. (volumul, volumele)

Semnatarii studiilor îşi asumă responsabilitatea pentru conţinutul acestora!